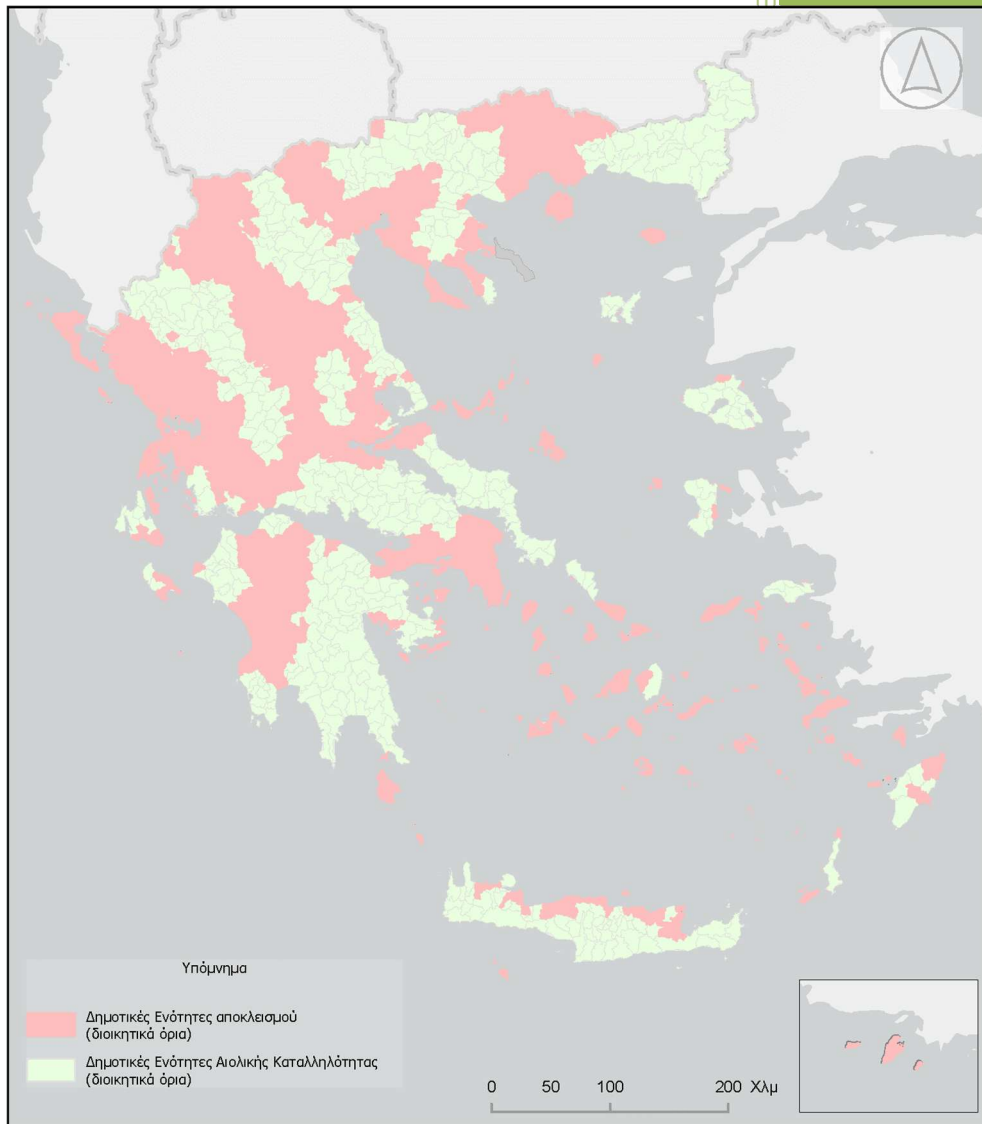

Στάδιο 1: ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Σύνταξη Μελέτης
Δ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
σύμβουλοι περιβάλλοντος ΑΕ

Αθήνα,
Απρίλιος 2026

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1.1	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ	1
1.2	ΓΕΝΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	6
1.3	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	10
2	ΣΤΑΔΙΟ 1 – ΈΛΕΓΧΟΣ.....	12
2.1	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΠΤΥΧΩΝ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΠΙΘΑΝΟ ΝΑ ΕΧΟΥΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	12
2.1.1	Στόχοι του σχεδίου	12
2.1.2	Διάκριση του εθνικού χώρου σε κατηγορίες.....	13
2.1.3	Κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης Αιολικών Εγκαταστάσεων.....	14
2.1.4	Κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης Μικρών Υδροηλεκτρικών έργων (ΜΥΗΕ).....	19
2.1.5	Κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας.....	20
2.1.6	Κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ενέργειας από βιομάζα, βιοαέριο ή βιορευστά	22
2.1.7	Κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της γεωθερμικής ενέργειας.....	24
2.1.8	Εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας	26
2.1.9	Κατευθύνσεις και ρυθμίσεις – κριτήρια ένταξης των ΑΠΕ στο Τοπίο.....	27
2.1.10	Κατευθύνσεις για τη συνέργεια με τα υπόλοιπα ΕΧΠ	27
2.1.11	Κατευθύνσεις για τον υποκείμενο σχεδιασμό	27
2.2	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΤΟΠΩΝ NATURA 2000 ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΟΥΣ	30
2.2.1	Οικότοποι και είδη για τα οποία χαρακτηρίστηκαν οι τόποι και στόχοι διατήρησής τους	30
2.3	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΩΝ ΠΤΥΧΩΝ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΟΥ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΑΝ ΝΑ ΕΧΟΥΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΕ ΤΟΠΟΥΣ NATURA 2000	39

2.3.1	Μέγεθος και κλίμακα.....	39
2.3.2	Απόσταση από τους τόπους Natura 2000	39
2.3.3	Δέσμευση γης (άμεση/ έμμεση)	39
2.3.4	Απαιτούμενοι πόροι (π.χ. υδροληψία, εκσκαφή εδάφους/ ορυκτών)	40
2.3.5	Εκπομπές (απόρριψη στο έδαφος, το νερό ή τον αέρα).....	40
2.3.6	Απαιτήσεις σχετικά με τη μεταφορά.....	41
2.3.7	Διάρκεια και χρονοδιάγραμμα κατασκευής, λειτουργίας, παροπλισμού	41
2.4	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΠΙΘΑΝΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΕ ΤΟΠΟΥΣ NATURA 2000 ΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΥΠΟΨΗ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΥ	42
2.4.1	Μείωση της έκτασης οικοτόπου, υποβάθμιση ή κατακερματισμός οικοτόπου ..	42
2.4.2	Ενοχλήσεις με επιπτώσεις στα είδη, μείωση των πληθυσμών και της πυκνότητας των ειδών	42
2.4.3	Αλλαγές στις οικολογικές λειτουργίες και/ ή τα χαρακτηριστικά, οι οποίες είναι σημαντικές για τις οικολογικές απαιτήσεις των οικοτόπων και των ειδών (π.χ. ποιότητα και ποσότητα υδάτων)	43
2.4.4	Παρεμβολή στις βασικές σχέσεις που ορίζουν τη δομή και τη λειτουργία του τόπου	43
2.5	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΠΙΘΑΝΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕ ΑΛΛΑ ΣΧΕΔΙΑ Η ΕΡΓΑ	44
2.5.1	Κατάλογος και περιγραφή των έργων που ενδέχεται να συντελούν στις σωρευτικές επιπτώσεις.....	44
2.5.2	Παράγοντες επιπτώσεων που πρέπει να εξετάζονται για σωρευτικές επιπτώσεις	47
2.5.3	Εκτίμηση της έκτασης και της σημασίας των σωρευτικών επιπτώσεων λαμβανομένων υπόψη των ειδικών στόχων διατήρησης για τον συγκεκριμένο τόπο.....	48
2.6	ΚΡΙΤΗΡΙΑ για την εκτίμηση της σημασίας, δείκτες σημασίας, λαμβανομένων υπόψη των ειδικών στόχων διατήρησης	50

2.6.1	Βαθμός απώλειας οικοτόπων (απόλυτος, σχετικός), αλλαγές στη δομή των οικοτόπων	50
2.6.2	Κίνδυνος μετατόπισης πληθυσμών ειδών, επίπεδο ενόχλησης, μείωση της περιοχής ενδημίας των ειδών, της περιοχής τροφής, των περιοχών καταφυγίων, μεταβολή των ευνοϊκών συνθηκών για την αναπαραγωγή	50
2.6.3	Σημασία των επηρεαζόμενων οικοτόπων και ειδών, π.χ. αντιπροσωπευτικότητα, τοπική ποικιλία.....	50
2.6.4	Σημασία του τόπου (π.χ. όριο της περιοχής κατανομής για ορισμένους οικοτόπους και είδη, συνδετικός ρόλος, σημαντικός για την οικολογική συνδεσιμότητα)	51
2.6.5	Διακοπή ή μεταβολή των οικολογικών λειτουργιών.....	51
2.6.6	Αλλαγές σε βασικά οικολογικά χαρακτηριστικά του τόπου (π.χ. ποιότητα υδάτων)	51
2.7	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	52

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 2-3 Ποσοτικοί Στόχοι Διατήρησης σε εθνικό επίπεδο για τα είδη χλωρίδας και πανίδας του παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Ο αστερίσκος «*» υποδηλώνει ότι το εν λόγω είδος είναι είδος προτεραιότητας.	32
Πίνακας 2-4 Ποσοτικοί Στόχοι Διατήρησης σε εθνικό επίπεδο για τους τύπους οικοτόπων του παραρτήματος I της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Ο αστερίσκος «*» υποδηλώνει τύπους οικοτόπων προτεραιότητας.....	38
Πίνακας 2-5 Σχέδια που ενδέχεται να συντελούν σε σωρευτικές επιπτώσεις με το ΕΧΠ-ΑΠΕ	44

ΕΙΚΟΝΕΣ

Εικόνα 1-1 Εκτίμηση σχεδίων και έργων σε σχέση με τους τόπους Natura 2000: τρία στάδια της διαδικασίας του άρθρου 6 παράγραφοι 3 και 4 (πηγή: 2021/C 437/01).....	3
Εικόνα 2-2 Περιοχές δράσεων Σχεδίων που ελέγχονται ως προς τις δυνητικές σωρευτικές επιπτώσεις.....	46

ΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

Όνοματεπώνυμο	Ειδικότητα	Θέση / Καθήκοντα
Δημήτριος Αργυρόπουλος	Πολιτικός Μηχανικός Υγιεινολόγος	Συντονιστής Μελέτης και επιστημονικός υπεύθυνος
Ισμήνη Γκουρτσούλη - Αντωνιάδου	Βιολόγος (ΕΚΠΑ), MSc Οικολογία, Εξέλιξη και Βιολογία Διατήρησης (Imperial College London, 2020)	Φυσικό περιβάλλον Βιοποικιλότητα
Σωκράτης Τσιγαρδάς	Μηχανικός Περιβάλλοντος, MSc Διαχείριση Υδατικών Πόρων MSc Χωροταξία	Θέματα χωροταξίας και υδατικών πόρων, Χαρτογράφηση
Μυρτώ Αργυροπούλου- Παπά	Χημικός Μηχανικός (ΕΜΠ) MSc DIC Environmental Engineering and Business Management	Ατμόσφαιρα-Θόρυβος
Γεωργία Θεοδωροπούλου	Γεωλόγος (ΕΚΠΑ)	Γεωλογία-Εδαφος
Κωνσταντίνος Μάντζιος	Μηχανικός Περιβάλλοντος, MSc Διαχείριση Υδατικών Πόρων	Υδατικό περιβάλλον- Υγρά απόβλητα- Επαναχρησιμοποίηση
Μαρτσέλα Κατσανεβάκη	Μηχανικός Περιβάλλοντος	Περιβαλλοντική Νομοθεσία
Κωνσταντίνος Κατσούλης	Μηχανικός Περιβάλλοντος	Υποδομές
Αντώνης Σκορδίλης	Δρ. Οικολογίας Φυτών Παν/μίου Αθηνών Αρχιτέκτων Τοπίου	Οικοσυστήματα
Κωνσταντίνος Γιαννούχος	Δασολόγος	Δασικά
Κίμων Χατζημπίρος	Καθηγητής Οικολογίας ΕΜΠ (ομότιμος)	Σύμβουλος
Ρεβέκκα Μπατμάνογλου	Χημικός (ΕΚΠΑ)	Σύμβουλος
Χριστίνα Στυλιανουδάκη	Μηχανικός Περιβάλλοντος	Υποδομές, σωρευτικές επιπτώσεις
Γεωργία Αβραμίδου	Γεωπόνος MSc	Φυσικό περιβάλλον
Αφροδίτη Τσιαργαλή	Αρχιτέκτων Τοπίου ΤΕ	Τοπίο, Χαρτογράφηση

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Αντικείμενο της παρούσας έκθεσης είναι η Δέουσα Εκτίμηση (ΔΕ) Επιπτώσεων του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου (ΕΧΠ) των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Αυτή διενεργείται στο πλαίσιο της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης, κατά το άρθρο 6§3 της Οδηγίας 92/434/ΕΟΚ, και εκτιμά τις επιπτώσεις του σχεδίου στα είδη και τους οικοτόπους της εν λόγω Οδηγίας καθώς και της Οδηγίας των Πτηνών. Η δέουσα εκτίμηση διεξάγεται σύμφωνα με το πλέον πρόσφατο έγγραφο μεθοδολογικής καθοδήγησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, την ανακοίνωση 2021/C437/01 σχετικά με την «Εκτίμηση σχεδίων και έργων σε σχέση με τόπους Natura2000 Μεθοδολογική καθοδήγηση σχετικά με τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 3 και 4 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους».

Το άρθρο 6 παράγραφοι 3 και 4 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ ορίζει τα εξής:

«3. Κάθε σχέδιο, μη άμεσα συνδεδεμένο ή αναγκαίο για τη διαχείριση του τόπου, το οποίο όμως είναι δυνατόν να επηρεάζει σημαντικά τον εν λόγω τόπο, καθεαυτό ή από κοινού με άλλα σχέδια, εκτιμάται δεόντως ως προς τις επιπτώσεις του στον τόπο, λαμβανομένων υπόψη των στόχων διατήρησής του. Βάσει των συμπερασμάτων της εκτίμησης των επιπτώσεων στον τόπο και εξαιρουμένης της περίπτωσης των διατάξεων της παραγράφου 4, οι αρμόδιες εθνικές αρχές συμφωνούν για το οικείο σχέδιο μόνον αφού βεβαιωθούν ότι δεν θα παραβιάσει την ακεραιότητα του τόπου περί του οποίου πρόκειται και, ενδεχομένως, αφού εκφρασθεί πρώτα η δημόσια γνώμη.

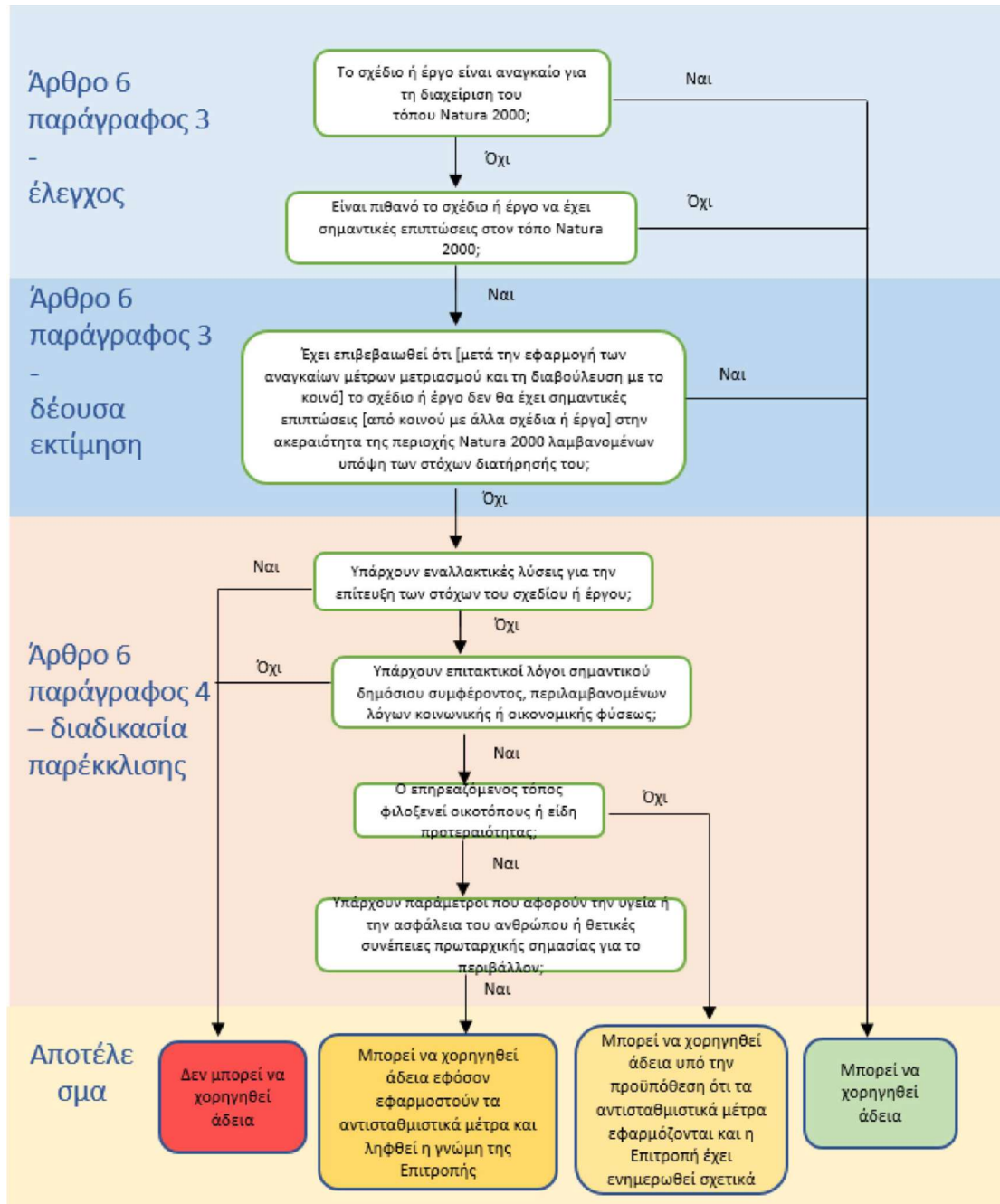
4. Εάν, παρά τα αρνητικά συμπεράσματα της εκτίμησης των επιπτώσεων και ελλείψει εναλλακτικών λύσεων, ένα σχέδιο πρέπει να πραγματοποιηθεί για άλλους επιτακτικούς λόγους σημαντικού δημοσίου συμφέροντος, περιλαμβανομένων λόγων κοινωνικής ή οικονομικής φύσεως, το κράτος μέλος λαμβάνει κάθε αναγκαίο αντισταθμιστικό μέτρο ώστε να εξασφαλισθεί η προστασία της συνολικής συνοχής του Natura 2000. Το κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με τα αντισταθμιστικά μέτρα που έλαβε. Όταν ο τόπος περί του οποίου πρόκειται είναι τόπος όπου ευρίσκονται ένας τύπος φυσικού οικοτόπου προτεραιότητας ή/και ένα είδος προτεραιότητας, είναι δυνατόν να προβληθούν μόνον επιχειρήματα σχετικά με την υγεία ανθρώπων και τη δημόσια ασφάλεια ή σχετικά με θετικές συνέπειες πρωταρχικής σημασίας για το περιβάλλον, ή, κατόπιν γνωμοδοτήσεως της Επιτροπής, άλλοι επιτακτικοί σημαντικοί λόγοι σημαντικού δημοσίου συμφέροντος».

Το άρθρο 6 παράγραφοι 3 και 4 καθορίζει μια σταδιακή διαδικασία για την εκτίμηση σχεδίων ή έργων τα οποία είναι πιθανόν να έχουν επιπτώσεις σε τόπους Natura 2000. Η εν λόγω διαδικασία περιλαμβάνει τρία κύρια στάδια:

Πρώτο στάδιο: έλεγχος. Το πρώτο μέρος της διαδικασίας αποτελείται από ένα στάδιο προκαταρκτικής αξιολόγησης («έλεγχος») προκειμένου να διαπιστωθεί αν ένα σχέδιο ή έργο είναι άμεσα συνδεδεμένο ή αναγκαίο για τη διαχείριση τόπου Natura 2000, και, αν δεν ισχύει κάτι τέτοιο, τότε αν είναι δυνατόν να επηρεάσει σημαντικά τον τόπο (είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα σχέδια ή έργα) λαμβανομένων υπόψη των στόχων διατήρησης του τόπου.

Δεύτερο στάδιο: η δέουσα εκτίμηση. Εάν δεν μπορούν να αποκλειστούν πιθανές σημαντικές επιπτώσεις, το επόμενο στάδιο της διαδικασίας περιλαμβάνει την εκτίμηση των επιπτώσεων του σχεδίου ή του έργου (είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα σχέδια ή έργα) με βάση τους στόχους διατήρησης του τόπου, και τη διαπίστωση σχετικά με το αν θα επηρεάσει την ακεραιότητα του τόπου Natura 2000, λαμβανομένων υπόψη τυχόν μέτρων μετριασμού. Εναπόκειται στις αρμόδιες αρχές να αποφασίσουν αν θα εγκρίνουν ή όχι το σχέδιο ή το έργο, υπό το πρίσμα των διαπιστώσεων της δέουσας εκτίμησης.

Τρίτο στάδιο: παρέκκλιση από το άρθρο 6 παράγραφος 3 υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Το τρίτο στάδιο της διαδικασίας διέπεται από το άρθρο 6 παράγραφος 4. Το στάδιο αυτό ενεργοποιείται μόνο εάν, παρά τα αρνητικά συμπεράσματα της εκτίμησης, ο υπεύθυνος υλοποίησης του έργου θεωρεί ότι το σχέδιο ή έργο θα πρέπει να υλοποιηθεί για επιτακτικούς λόγους σημαντικού δημοσίου συμφέροντος. Αυτό είναι δυνατόν μόνον εάν δεν υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις, αν οι επιτακτικοί λόγοι σημαντικού δημοσίου συμφέροντος είναι δεόντως αιτιολογημένοι και αν θεσπίζονται κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα για να διασφαλιστεί ότι προστατεύεται η συνολική συνοχή του Natura 2000.

Εικόνα 1-1 Εκτίμηση σχεδίων και έργων σε σχέση με τους τόπους Natura 2000: τρία στάδια της διαδικασίας του άρθρου 6 παράγραφοι 3 και 4 (πηγή: 2021/C 437/01)

Σύμφωνα με το πλέον πρόσφατο έγγραφο μεθοδολογικής καθοδήγησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, την ανακοίνωση 2021/C437/01 σχετικά με την «Εκτίμηση σχεδίων και έργων σε σχέση με τόπους Natura2000 Μεθοδολογική καθοδήγηση σχετικά με τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 3 και 4 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους», ο στρατηγικός σχεδιασμός καθιστά πολύ πιο εύκολη την εξέταση των πιθανών επιπτώσεων των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων σε τόπους Natura 2000 σε ευρύτερη κλίμακα και με ολοκληρωμένο τρόπο. Με αυτόν τον τρόπο, οι ευαίσθητες των τόπων λαμβάνονται υπόψη

σε πρώιμο στάδιο, όταν υπάρχουν περισσότερες επιλογές για την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων, ενώ ταυτόχρονα μειώνονται οι πιθανές περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους. Αυτό θα βοηθήσει, μεταξύ άλλων, στον εντοπισμό κατάλληλων ή ακατάλληλων τόπων για συγκεκριμένες δραστηριότητες και στην ελαχιστοποίηση του κινδύνου πιθανών συγκρούσεων με τόπους Natura 2000 σε επίπεδο μεμονωμένων έργων.

Σημειώνεται ότι το άρθρο 6 παράγραφος 3 της οδηγίας για τους οικοτόπους ισχύει για όλα τα σχέδια (πέραν των έργων) που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίδραση στους τόπους Natura 2000. Ο όρος «σχέδιο» έχει ευρεία έννοια και συμπεριλαμβάνει σχέδια χρήσης γης και θαλάσσια χωροταξικά σχέδια, καθώς και τομεακά σχέδια ή προγράμματα. Η αξιολόγηση των σχεδίων ακολουθεί τα ίδια βήματα με αυτή των έργων. Ωστόσο, όπως σημειώνεται και στην ανακοίνωση της Επιτροπής (2021/C437/01), υπάρχουν επίσης ορισμένες ιδιαιτερότητες στην αξιολόγηση των σχεδίων. Αυτές οι ιδιαιτερότητες αφορούν πιθανούς περιορισμούς και απαγορεύσεις και κατάλληλες προσεγγίσεις που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να ξεπεραστούν οι δυσκολίες και οι αβεβαιότητες που συνδέονται με την έλλειψη λεπτομερών στοιχείων ή τον ανεπαρκή ορισμό όλων των στοιχείων, συνιστωσών και δράσεων του σχεδίου. Και στην περίπτωση της παρούσας έκθεσης, ισχύουν οι σχετικές παρατηρήσεις της προαναφερθείσας ανακοίνωσης, ότι δηλαδή το επίπεδο λεπτομέρειας του σχεδίου, θα καθορίσει το εύρος και την έκταση της δέουσας εκτίμησης. Σε κάθε περίπτωση η εκτίμηση στοχεύει στον εντοπισμό ευαίσθητων ή ευάλωτων περιοχών ή άλλων πιθανών κινδύνων ή συγκρούσεων με τόπους του δικτύου Natura 2000, ώστε να μπορούν να ληφθούν υπόψη σε μεταγενέστερα στάδια της διαδικασίας σχεδιασμού.

Η Δέουσα Εκτίμηση (ΔΕ) για το υπό μελέτη σχέδιο είναι ανάλογη του γεωγραφικού εύρους, του επιπέδου λεπτομέρειας του σχεδίου και της φύσης και της έκτασης των πιθανών επιπτώσεων. Στις περιπτώσεις που δεν είναι εφικτή η λεπτομερής ανάλυση όλων των πιθανών επιπτώσεων σε μεμονωμένους τόπους σε αυτό το στάδιο γίνεται προσπάθεια επαρκούς ανάλυσης ώστε να προσδιοριστούν:

- οι βασικές επιπτώσεις στο επίπεδο του δικτύου Natura 2000, συμπεριλαμβανομένου του προσδιορισμού των τόπων Natura 2000 που ενδέχεται να επηρεαστούν, καθώς και των πιθανών επιπτώσεων στη συνδεσιμότητα των τόπων και, υπό το πρίσμα των εθνικών ή περιφερειακών στόχων διατήρησης για είδη και οικοτόπους που προστατεύονται από τις οδηγίες για τα πτηνά και τους οικοτόπους, όπου υπάρχουν
- πιθανά ευρύτερα μέτρα μετριασμού, όπως ο αποκλεισμός περιοχών με ευαίσθητη βιοποικιλότητα ή η εφαρμογή ορισμένων προτύπων και βέλτιστων πρακτικών (π.χ. ελάχιστη

πυκνότητα διαβάσεων άγριας ζωής, χρήση πετασμάτων προστασίας από τον θόρυβο, σεβασμός των περιόδων αναπαραγωγής) ·

— πιθανές εναλλακτικές λύσεις, συμπεριλαμβανομένων διαφορετικών τοποθεσιών για έργα ή διαφορετικών μεθόδων για την επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων (π.χ. χρήση διαφορετικών τρόπων μεταφοράς ή τεχνολογιών για την παραγωγή ενέργειας) ·

— πιθανές σωρευτικές επιπτώσεις, λαμβανομένων υπόψη άλλων υφιστάμενων ή προτεινόμενων σχεδίων, προγραμμάτων και στρατηγικών.

1.2 ΓΕΝΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η Δέουσα Εκτίμηση ενός σχεδίου, όπως προαναφέρθηκε, περιλαμβάνει τα εξής στάδια:

Στάδιο 1: Έλεγχος (screening).

Στο πρώτο αυτό στάδιο εξετάζεται η **πιθανότητα ένα σχέδιο να έχει σημαντικές επιπτώσεις** σε έναν τόπο Natura 2000, είτε μεμονωμένα είτε από κοινού με άλλα σχέδια ή έργα. Εάν η πιθανότητα σημαντικών επιπτώσεων δεν μπορεί να αποκλειστεί πέρα από κάθε εύλογη αμφιβολία, το σχέδιο ή έργο θα πρέπει να υποβληθεί σε πλήρη δέουσα εκτίμηση σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3.

Η ανάλυση περιλαμβάνει τέσσερα βήματα:

1. Διαπίστωση αν το σχέδιο είναι **άμεσα συνδεδεμένο ή αναγκαίο για τη διαχείριση των τόπων Natura 2000**, δηλαδή αν συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων διατήρησης του τόπου ή των τόπων. Ο όρος «διαχείριση» αναφέρεται στη διαχείριση διατήρησης ενός τόπου. Συνεπώς, εάν μια δραστηριότητα είναι άμεσα συνδεδεμένη και αναγκαία για την επίτευξη των στόχων διατήρησης, απαλλάσσεται από την απαίτηση εκτίμησης.
2. Περιγραφή του σχεδίου ή έργου και των παραγόντων επιπτώσεών του. Κατά την περιγραφή προσδιορίζονται όλες οι πτυχές οι οποίες, είτε μεμονωμένα ή από κοινού με άλλα σχέδια ή έργα, υπάρχει πιθανότητα να επηρεάσουν τον τόπο Natura 2000. Για τα σχέδια συλλέγονται και αναλύονται κατάλληλα στοιχεία σχετικά με τις δραστηριότητες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του εκάστοτε σχεδίου, προκειμένου να διαπιστωθεί αν υπάρχει ενδεχόμενο να έχουν, μεμονωμένα ή συλλογικά, σημαντική επίπτωση στους τόπους Natura 2000, μεταξύ άλλων σε συνδυασμό με άλλα σχέδια ή έργα.
3. Προσδιορισμός των τόπων Natura 2000 που ενδέχεται να επηρεαστούν από το σχέδιο ή έργο. Εκτιμάται η πιθανότητα και η δυνητική σημασία των επιπτώσεων σε συνδυασμό με άλλα έργα ή σχέδια.
4. Εκτίμηση του κατά πόσον μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο σημαντικών επιπτώσεων λαμβανομένων υπόψη των στόχων διατήρησης του τόπου.
5. Συμπεράσματα: απόφαση βάσει του αποτελέσματος του ελέγχου

Στάδιο 2: Δέουσα εκτίμηση.

Εάν κατά τον έλεγχο που προηγήθηκε δεν μπορούν να αποκλειστούν πιθανές σημαντικές επιπτώσεις, το επόμενο στάδιο της διαδικασίας περιλαμβάνει την εκτίμηση των επιπτώσεων του σχεδίου ή του έργου (είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα σχέδια ή έργα) με βάση τους στόχους διατήρησης των τόπων.

Συνεπώς, σκοπός της δέουσας εκτίμησης είναι να εκτιμηθούν οι επιπτώσεις που συνεπάγεται το σχέδιο ή έργο καθεαυτό ή από κοινού με άλλα σχέδια ή έργα, σε σχέση με τους στόχους διατήρησης του τόπου.

Κατόπιν, αποτελεί ευθύνη της αρμόδιας αρχής να διαπιστώσει αν το σχέδιο ή έργο θα παραβιάσει την ακεραιότητα του οικείου τόπου ή όχι, και συνεπώς αν το σχέδιο ή έργο μπορεί να εγκριθεί ή όχι.

Συνοπτικά, η δέουσα εκτίμηση περιλαμβάνει τα ακόλουθα βήματα:

1. Βήμα 1. Συλλογή πληροφοριών σχετικά με το έργο ή το σχέδιο και τους οικείους τόπους Natura 2000. Στις απαιτούμενες πληροφορίες για τη δέουσα εκτίμηση περιλαμβάνεται περιγραφή των τόπων Natura 2000 που ενδέχεται να επηρεαστούν, των ειδών και των οικοτόπων που έχουν σημαντική παρουσία στον τόπο (τα αποκαλούμενα στοιχεία χαρακτηρισμού) και των στόχων διατήρησής τους, καθώς και περιγραφή του σχεδίου ή έργου και των ενδεχόμενων επιπτώσεών του στους στόχους διατήρησης του τόπου. Μέρος αυτών των πληροφοριών ενδεχομένως να έχει ήδη συλλεγεί κατά το στάδιο του ελέγχου, αλλά συνήθως για τη δέουσα εκτίμηση απαιτούνται πιο αναλυτικές πληροφορίες. Ο καθορισμός του αντικειμένου (πεδίο εφαρμογής της εκτίμησης επιπτώσεων). Θα περιλαμβάνει κατά κανόνα περιγραφή του τόπου, περιγραφή του σχεδίου ή έργου και προσδιορισμό των δυνητικών επιπτώσεων στον τόπο, λαμβανομένων υπόψη των στόχων διατήρησης του τόπου. Θα πρέπει να αναφέρεται η αρχική κατάσταση του τόπου (δηλαδή η κατάσταση των προστατευόμενων οικοτόπων και ειδών που έχουν σημαντική παρουσία στον τόπο, οι ειδικοί για τον τόπο στόχοι διατήρησης, καθώς και άλλα στοιχεία που καθορίζουν την ακεραιότητα και τη σημασία του τόπου για τη συνοχή του δικτύου), η οποία θα πρέπει να προσδιοριστεί και να εξεταστεί κατά τη δέουσα εκτίμηση, το επίπεδο λεπτομέρειας της ανάλυσης, οι μέθοδοι, τα κριτήρια για την αξιολόγηση της σημασίας, οι τύποι μέτρων μετριασμού και οι εναλλακτικές λύσεις προς ανάλυση κ.λπ.
- Μεταξύ των πληροφοριών αναφοράς για τους τόπους Natura 2000 και τα χαρακτηριστικά τους είναι η Κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών,

τάσεις, κύριες απειλές και πιέσεις τις οποίες υφίστανται (στη βιογεωγραφική περιοχή και σε εθνικό επίπεδο), ειδικά στην περίπτωση του σχεδίου που έχει εθνική κάλυψη. Πηγές των πληροφοριών αυτών είναι οι εθνικές εκθέσεις για την κατάσταση διατήρησης του άρθρου 17 της οδηγίας για τους οικοτόπους και του άρθρου 12 της οδηγίας των πτηνών.

- Μεταξύ των πληροφοριών αναφοράς για το σχέδιο είναι τα πλήρη χαρακτηριστικά του σχεδίου (όπως η συνολική έκταση που επηρεάζεται από το σχέδιο, εκπομπές, χρήση φυσικών πόρων). Επίσης τα χαρακτηριστικά άλλων έργων ή σχεδίων που ενδέχεται να προκαλέσουν σωρευτικές επιπτώσεις με το σχέδιο.
2. Βήμα 2. Εκτίμηση των επιπτώσεων που συνεπάγεται το σχέδιο ή έργο καθεαυτό ή από κοινού με άλλα σχέδια ή έργα, λαμβανομένων υπόψη των στόχων διατήρησης του τόπου μεμονωμένα ή από κοινού με άλλα σχέδια ή έργα, λαμβανομένων υπόψη των στόχων διατήρησης του τόπου. Περιλαμβάνονται οι εξής δραστηριότητες:
    - Προσδιορισμός των στόχων διατήρησης των τόπων Natura 2000 που επηρεάζονται από το σχέδιο ή έργο
    - Προσδιορισμός και αξιολόγηση των επιπτώσεων του σχεδίου ή του έργου λαμβανομένων υπόψη των στόχων διατήρησης του τόπου
    - Εκτίμηση των σωρευτικών επιπτώσεων με άλλα σχέδια και έργα
  3. Βήμα 3. Προσδιορισμός των επιπτώσεων του σχεδίου ή του έργου στην ακεραιότητα του τόπου Natura 2000
  4. Βήμα 4. Μέτρα μετριασμού των επιπτώσεων
  5. Βήμα 5. Συμπεράσματα της δέουσας εκτίμησης.
  6. Βήμα 6. Συμπληρωματικές εκτιμήσεις: διαβουλεύσεις, ποιότητα της δέουσας εκτίμησης, πρόσβαση στη δικαιοσύνη

Στάδιο 3: Διαδικασία βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 4. Το τρίτο στάδιο της διαδικασίας διέπεται από το άρθρο 6 παράγραφος 4. Το στάδιο αυτό ενεργοποιείται μόνο εάν, παρά τα αρνητικά συμπεράσματα της εκτίμησης, ο υπεύθυνος υλοποίησης του έργου θεωρεί ότι το σχέδιο ή έργο θα πρέπει να υλοποιηθεί για επιτακτικούς λόγους σημαντικού δημοσίου συμφέροντος. Αυτό είναι δυνατόν μόνον εάν δεν υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις, αν οι επιτακτικοί λόγοι σημαντικού δημοσίου συμφέροντος είναι δεόντως αιτιολογημένοι και αν

θεσπίζονται κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα για να διασφαλιστεί ότι προστατεύεται η συνολική συνοχή του δικτύου Natura 2000.

1. Εξέταση εναλλακτικών λύσεων
2. Εξέταση επιτακτικών λόγων σημαντικού δημοσίου συμφέροντος (ΕΛΣΔΣ)
3. Προσδιορισμός, αξιολόγηση και θέσπιση αντισταθμιστικών μέτρων
  - α) Κύριοι τύποι αντισταθμιστικών μέτρων
  - β) Κατευθυντήριες αρχές για τον καθορισμό αντισταθμιστικών μέτρων και στόχων
  - γ) Χρόνος της αντιστάθμισης
  - δ) Αξιολόγηση και παρακολούθηση αντισταθμιστικών μέτρων βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 4
  - ε) Καθορισμός αντισταθμιστικών μέτρων για σχέδια

1.3 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Στην παρούσα μελέτη θα ληφθούν υπόψη όλα τα στοιχεία της γενικής μεθοδολογίας του προηγούμενου κεφαλαίου. Εν τούτοις η δομή της μελέτης και η ανάλυση θα ακολουθήσει μια πιο περιεκτική εξέταση, σύμφωνη με τις υποδείξεις και πάλι της ανακοίνωσης της επιτροπής (2021/C437/01). Συγκεκριμένα, όπως αναφέρεται για το στάδιο 1, καθώς η απλή πιθανότητα να υπάρχουν σημαντικές επιπτώσεις στον τόπο ενεργοποιεί την ανάγκη διενέργειας δέουσας εκτίμησης, η εν λόγω απόφαση μπορεί να ληφθεί είτε μετά από διεξοδική εξέταση του σχεδίου ή έργου, είτε βάσει μιας απλής ανάλυσης όταν αναμένεται ήδη ότι υπάρχει πιθανότητα σημαντικών επιπτώσεων (λόγω του τύπου, του μεγέθους ή της κλίμακας του σχεδίου ή έργου, των χαρακτηριστικών του τόπου Natura 2000 ή εξαιτίας του υψηλού κινδύνου συνδυαστικών επιπτώσεων με άλλα σχέδια ή έργα). Αυτό επιτρέπει την έναρξη της δέουσας εκτίμησης το συντομότερο δυνατόν. Έτσι, στην παρούσα, το στάδιο 1, ο έλεγχος του σχεδίου δηλαδή, θα αναπτυχθεί σύμφωνα με το υπόδειγμα ανάλυσης ελέγχου που παρέχεται στο πλαίσιο 8 (box 8) της ανακοίνωσης της Επιτροπής.

Στο στάδιο 2, η ανάλυση της δέουσας εκτίμησης, εφόσον βέβαια προκύψει η αναγκαιότητά της από το στάδιο 1, θα ακολουθήσει το παράδειγμα περιεχομένου της έκθεσης δέουσας εκτίμησης που παρέχεται στο Πλαίσιο 16 (Box 16) της ανακοίνωσης της Επιτροπής.

Για το στάδιο 3, την εφαρμογή δηλαδή του άρθρου 6 παράγραφο 4 της οδηγίας οικοτόπων, εφόσον από το στάδιο 2 προκύψει η ανάγκη διερεύνησής του, θα ακολουθηθεί η γενική μεθοδολογία του προηγούμενου κεφαλαίου, καθώς δεν περιέχονται στην ανακοίνωση της επιτροπής άλλες ειδικότερες μεθοδολογίες.

Έτσι, στο στάδιο 1, έλεγχος του σχεδίου, η ανάλυση θα περιλαμβάνει επιγραμματικά τα παρακάτω:

Στάδιο 1, Έλεγχος Σχεδίου

1. Συνοπτική περιγραφή του σχεδίου και των βασικών πτυχών που είναι πιθανό να έχουν επιπτώσεις
2. Συνοπτική περιγραφή των τόπων Natura 2000 και των βασικών χαρακτηριστικών τους
3. Περιγραφή των μεμονωμένων πτυχών του σχεδίου που θα μπορούσαν να έχουν επιπτώσεις σε τόπους Natura 2000
4. Περιγραφή των πιθανών επιπτώσεων σε τόπους Natura 2000 λαμβανομένων υπόψη των ειδικών στόχων διατήρησης που προσδιορίζονται για τα στοιχεία χαρακτηρισμού

5. Περιγραφή των πιθανών επιπτώσεων από κοινού με άλλα σχέδια ή έργα τα οποία είναι θεσμοθετημένα ή έχουν υλοποιηθεί (π.χ. μεγάλοι οδικοί άξονες). Αναφορά θα γίνει και σε σχέδια που είναι υπό διαβούλευση.
6. Κριτήρια για την εκτίμηση της σημασίας, δείκτες σημασίας, λαμβανομένων υπόψη των ειδικών στόχων διατήρησης
7. Περιγραφή των πτυχών του σχεδίου, ή συνδυασμού πτυχών, που είναι πιθανό να προκαλέσουν σημαντικές επιπτώσεις, καθώς και εκείνων για τις οποίες δεν υπάρχουν πληροφορίες για τη φύση και το μέγεθος των επιπτώσεων που προκαλούν

Στάδιο 2, Δέουσα Εκτίμηση

1. Περιγραφή του σχεδίου
2. Τόποι Natura 2000 που είναι πιθανόν να επηρεαστούν και οι στόχοι διατήρησής τους
3. Εκτίμηση των επιπτώσεων του σχεδίου ή του έργου αναφορικά με την ακεραιότητα του τόπου
4. Μέτρα μετριασμού των επιπτώσεων
5. Συμπέρασμα
6. Πηγές που χρησιμοποιήθηκαν κατά τη σύνταξη της δέουσας εκτίμησης
7. Αποτελέσματα διαβούλευσης

Στάδιο 3, Διαδικασία βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 4

1. Εξέταση εναλλακτικών λύσεων
2. Εξέταση επιτακτικών λόγων σημαντικού δημοσίου συμφέροντος (ΕΛΣΔΣ)
3. Προσδιορισμός, αξιολόγηση και θέσπιση αντισταθμιστικών μέτρων

2 ΣΤΑΔΙΟ 1 – ΈΛΕΓΧΟΣ

2.1 ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΠΤΥΧΩΝ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΠΙΘΑΝΟ ΝΑ ΕΧΟΥΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

2.1.1 Στόχοι του σχεδίου

Σκοπός του ΕΧΠ-ΑΠΕ είναι η διαμόρφωση ενός πλαισίου κατευθύνσεων και ρυθμίσεων για τη χωρική διάρθρωση των εγκαταστάσεων ΑΠΕ και των επιμέρους κατηγοριών τους, λαμβάνοντας υπόψη:

- τον ενεργειακό σχεδιασμό της χώρας και την ανάγκη επίτευξης των εκάστοτε συμβατικών στόχων της Ελλάδας για την προώθηση των ΑΠΕ και την αύξηση της διεύθυνσής τους στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας,
- τη φυσιογνωμία και τα χωρικά χαρακτηριστικά του ηπειρωτικού, θαλάσσιου και νησιωτικού χώρου, και
- τις ανάγκες προστασίας και διαχείρισης των περιοχών με ειδικό περιβαλλοντικό - οικολογικό - πολιτιστικό και τοπιολογικό ενδιαφέρον, καθώς και των περιοχών με μεγάλη ευαλωτότητα στην κλιματική μεταβολή.

Το ΕΧΠ-ΑΠΕ, αναδιατυπώνοντας και συμπληρώνοντας τον σκοπό του ισχύοντος ΕΧΠ-ΑΠΕ, θέτει τους παρακάτω **στόχους**:

- α. Διαμόρφωση πολιτικών για τη χωρική διάρθρωση και οργάνωση των ΑΠΕ, ανά κατηγορία δραστηριότητας και κατηγορία χώρου, με βάση τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και σε εναρμόνιση με τις ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές-στοχεύσεις για την ανάπτυξη των ΑΠΕ, το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή
- β. Αναθεώρηση των περιοχών αποκλεισμού και εναρμόνιση με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο καθορισμού και προστασίας περιοχών με οικολογικό ενδιαφέρον
- γ. Εντοπισμός ευρύτερων περιοχών προτεραιότητας, κατάλληλων για εγκατάσταση επιμέρους μορφών ΑΠΕ, με γνώμονα τη διασφάλιση της αξιοποίησης των ΑΠΕ και την επίλυση θεμάτων ανταγωνισμού χρήσεων γης
- δ. Αναθεώρηση και επικαιροποίηση των ισχυόντων κανόνων και κριτηρίων χωροθέτησης, καθώς και προσδιορισμός, όπου κρίνεται αναγκαίο, νέων κανόνων-κριτηρίων που θα επιτρέπουν αφενός τη δημιουργία βιώσιμων εγκαταστάσεων ΑΠΕ και αφετέρου την αρμονική ένταξή τους στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον.

- ε. Υιοθέτηση ενός αποτελεσματικού μηχανισμού εφαρμογής, παρακολούθησης και ελέγχου της χωρικής ανάπτυξης των εγκαταστάσεων ΑΠΕ ώστε να επιτυγχάνεται ανταπόκριση στους στόχους των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών για την ενέργεια, το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή και παράλληλα να αξιολογείται η ένταξή τους στο φυσικό χώρο και το Τοπίο.
- στ. Εναρμόνιση της σχέσης του ΕΧΠ-ΑΠΕ με τα υπόλοιπα ΕΧΠ και παροχή κατευθύνσεων για χρήσεις που είναι εν δυνάμει ασύμβατες ή ανταγωνιστικές με το αντικείμενο του καθενός.
- ζ. Παροχή ενός συνεκτικού πλαισίου κατευθύνσεων προς τα υποκείμενα επίπεδα χωρικού σχεδιασμού (χωροταξικού και πολεοδομικού) για την προώθηση των ΑΠΕ στο πλαίσιο της συνεκτικής και ολοκληρωμένης διαχείρισης του χώρου.

Με το ΕΧΠ-ΑΠΕ επιδιώκεται να παρασχεθεί, εκτός των άλλων, ένα σαφές και διαφανές πλαίσιο κατευθύνσεων και προϋποθέσεων τόσο στις αδειοδοτούσες αρχές για την καλύτερη και αποτελεσματικότερη άσκηση του ρυθμιστικού τους ρόλου όσο και στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, με ισότιμη αντιμετώπιση όλων των επενδύσεων, ώστε να προσανατολίζονται σε καταρχήν κατάλληλες από χωροταξικής απόψεως περιοχές εγκατάστασης και να περιορίζουν τις αβεβαιότητες που συχνά αναφέρονται επί του πεδίου, συνεισφέροντας έτσι στη δημιουργία αισθήματος επενδυτικής ασφάλειας, αλλά και στη διεύρυνση της αποδοχής του πλαισίου εγκατάστασης ΑΠΕ από τις τοπικές κοινωνίες.

Στη συνέχεια γίνεται περιληπτική παρουσίαση του σχεδίου της ΚΥΑ του ΕΧΠ-ΑΠΕ. Οπου γίνεται αναφορά σε άρθρα, αυτή αφορά τα σχετικά άρθρα της ΚΥΑ.

2.1.2 Διάκριση του εθνικού χώρου σε κατηγορίες

1. Για την κατηγοριοποίηση του εθνικού χώρου λαμβάνονται υπόψη τα γενικά χαρακτηριστικά του χώρου σε σχέση με τα χαρακτηριστικά και τη χωρική αναφορά του ενεργειακού πόρου. Συνεπώς, η κατηγοριοποίηση του εθνικού χώρου ως προς τη διάρθρωση και χωρική οργάνωση των ΑΠΕ αφορά μόνον τις αιολικές εγκαταστάσεις. Για τις εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας ο εθνικός χώρος αντιμετωπίζεται συνολικά. Για τις λοιπές εγκαταστάσεις ΑΠΕ οι ενεργειακοί πόροι είναι εντοπισμένοι χωρικά.
2. Για τη χωροθέτηση των αιολικών εγκαταστάσεων ο εθνικός χώρος, με βάση το εν δυνάμει εκμεταλλεύσιμο αιολικό δυναμικό του και τα ιδιαίτερα χωροταξικά και περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά του, διακρίνεται στις ακόλουθες μείζονες κατηγορίες:

- 1) Στην ηπειρωτική χώρα, συμπεριλαμβανομένης της Εύβοιας και της Κρήτης.
  - 2) Στην Αττική και τη Μητροπολιτική Περιοχή Θεσσαλονίκης, ως αυτές οι περιοχές ορίζονται στα εκάστοτε ισχύοντα Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας - Αττικής και Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Κεντρικής Μακεδονίας αντίστοιχα, που αποτελούν ειδικότερη κατηγορία της ηπειρωτικής χώρας λόγω του μητροπολιτικού χαρακτήρα τους.
  - 3) Στη νησιωτική χώρα.
  - 4) Στον υπεράκτιο θαλάσσιο χώρο.
3. Η ηπειρωτική χώρα διακρίνεται περαιτέρω σε Περιοχές Καταλληλότητας και Περιοχές Επιτάχυνσης ως εξής:
- 1) Περιοχές Καταλληλότητας (Π.Κ.): Είναι οι περιοχές, σε επίπεδο Δημοτικής Ενότητας, οι οποίες διαθέτουν σημαντικό αιολικό δυναμικό, μεγαλύτερο από 4 m/sec μεσοσταθμικά στο σύνολο της έκτασης. Στις περιοχές αυτές και μόνο, εκτός εξαιρέσεων που προβλέπονται από το παρόν, επιτρέπεται η χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων εφόσον πληρούνται τα χωροταξικά και περιβαλλοντικά κριτήρια που τίθενται από το παρόν. Οι περιοχές αυτές περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της απόφασης ΚΥΑ και απεικονίζονται στο Διάγραμμα 1 αυτής.
  - 2) Περιοχές επιτάχυνσης οι οποίες αποτελούν υποσύνολο των Περιοχών Καταλληλότητας.
4. Περιοχές Επιτάχυνσης δύνανται να αποτελούν υποσύνολα και των
- 1) περιοχών του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων,
  - 2) περιοχών που είναι αναγκαίες για την υλοποίηση των απαραίτητων δικτύων διασύνδεσης με τους σταθμούς που θα αναπτυχθούν στις ανωτέρω Περιοχές επιτάχυνσης (Acceleration Areas).

2.1.3 Κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης Αιολικών Εγκαταστάσεων

2.1.3.1 Περιοχές αποκλεισμού αιολικών εγκαταστάσεων

1. Σε όλες τις κατηγορίες περιοχών του άρθρου 4 πρέπει να αποκλείεται η χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων εντός:
  - 1) Των κηρυγμένων διατηρητέων μνημείων της παγκόσμιας πολιτιστικής

κληρονομιάς και των άλλων μνημείων μείζονος σημασίας της παρ. 5 ββ του άρθρου 50 του ν. 3028/2002, καθώς και των οριοθετημένων αρχαιολογικών ζωνών προστασίας Α που έχουν καθορισθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 91 του ν. 1892/1990 ή καθορίζονται κατά τις διατάξεις του ν. 3028/2002 και του ν. 4858/2021.

- 2) Των ζωνών απολύτου προστασίας της φύσης και των ζωνών προστασίας της φύσης του ν. 1650/1986 όπως ισχύει, συμπεριλαμβανομένων των Υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας (Υγρότοποι Ραμσάρ).
- 3) Των ορίων των μικρών νησιωτικών υγροτόπων, όπως οι τελευταίοι καθορίζονται στο από 12-6-2012 π.δ. (ΑΑΠ 229).
- 4) Των πυρήνων των εθνικών δρυμών και των κηρυγμένων μνημείων της φύσης και των αισθητικών δασών που δεν περιλαμβάνονται στις περιοχές της περιπτώσεως β'.
- 5) Των οικοτόπων προτεραιότητας των ΕΖΔ του Δικτύου Natura 2000.
- 6) Των Ζωνών Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ), εκτός εάν, σωρευτικώς, επιτρέπεται από την αντίστοιχη εγκεκριμένη ΕΠΜ και το αιολικό δυναμικό υπερβαίνει τα 7,5 m/sec, σύμφωνα με τον αιολικό χάρτη που τηρείται από την Ρ.Α.Α.Ε.Υ.
- 7) Των περιοχών που έχουν χαρακτηρισθεί ως Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΤΙΦΚ).
- 8) Των Περιοχών Άνευ Δρόμων που καθορίζονται με αποφάσεις του ΥΠΕΝ.
- 9) Των περιοχών με υψόμετρο μεγαλύτερο των χιλίων διακοσίων μέτρων (1.200 μ.).
- 10) Των νησιών με έκταση μικρότερη από 300 τ.χλμ., εκτός εάν εξυπηρετούνται αποκλειστικώς δημόσιες υποδομές (π.χ. εγκαταστάσεις αφαλάτωσης) ή κρίνεται αναγκαίο για την ασφάλεια του συστήματος, ανεξαρτήτως ιδιοκτησιακού καθεστώτος της εγκατάστασης.
- 11) Των περιοχών εντός σχεδίων πόλεων και ορίων οικισμών προ του 1923 ή κάτω των 2.000 κατοίκων, καθώς και των καθοριζόμενων από τον Πολεοδομικό Σχεδιασμό περιοχών επεκτάσεων ή εντάξεων νέων οικιστικών περιοχών.
- 12) Των Π.Ο.Τ.Α. του άρθρου 29 του ν. 2545/1997, των Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων του τριτογενούς τομέα του άρθρου 10 του ν. 2742/1999, των λοιπών οργανωμένων υποδοχέων ανάπτυξης οικιστικών ή/και τουριστικών χρήσεων (ΠΕΡΠΟ/ΠΠΑΙΠ, ΕΣΧΑΣΕ, ΕΣΧΑΔΑ), των θεματικών

πάρκων και των τουριστικών λιμένων. Σε όλες τις παραπάνω περιοχές επιτρέπεται κατ' εξαίρεση η εγκατάσταση Α/Γ με συγκατάθεση του αντίστοιχου φορέα, εφόσον υφίσταται.

- 13) Των Δ.Ε. οι οποίες σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση του ΕΧΠ Τουρισμού κατατάσσονται στις κατηγορίες υψηλής τουριστικής ανάπτυξης από το εν λόγω Πλαίσιο ή από τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του.
- 14) Των εκτός σχεδίου περιοχών στις οποίες προβλέπεται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό Α' επιπέδου η ανάπτυξη χρήσεων τουρισμού – αναψυχής. Δεν αποτελούν περιοχές αποκλεισμού περιοχές αγροτικού χαρακτήρα στις οποίες επιτρέπονται μόνο αγροτουριστικές μονάδες
- 15) Των ακτών κολύμβησης που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα παρακολούθησης της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης που συντονίζεται από το ΥΠΕΝ.
- 16) Των τμημάτων των λατομικών περιοχών και μεταλλευτικών και εξορυκτικών ζωνών που λειτουργούν επιφανειακά.

Οι ρυθμίσεις των περ. 1 έως 10 και 15, 16 της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται και για τη χωροθέτηση των συνοδευτικών έργων των αιολικών εγκαταστάσεων (δίκτυα πρόσβασης και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας). Τυχόν παρέκκλιση από τις περιοχές αποκλεισμού, εφόσον έχει προβλεφθεί ειδικότερη επιφύλαξη, πρέπει να τεκμηριώνεται επαρκώς στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκτίμησης. Επιπρόσθετα δίδονται οι παρακάτω κατευθύνσεις (βαθμού δεσμευτικότητας της υποπερ. γγ της περ. στ της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4447/2016):

- Ενδείκνυται η αξιοποίηση / χρήση υφισταμένων οδών για την εξυπηρέτηση των αιολικών πάρκων με τις απαραίτητες βελτιώσεις και επεκτάσεις.
- Ο σχεδιασμός των έργων αυτών πρέπει να γίνεται κατά τρόπον, ώστε να αποφεύγονται, κατά το δυνατόν, μεγάλοι βάθους και εκτεταμένες εκσκαφές, το δε πλάτος των δρόμων πρόσβασης πρέπει να περιορίζεται στο απολύτως αναγκαίο μέτρο.
- Παράλληλα πρέπει να εκτελούνται όλα τα απαραίτητα αντιπλημμυρικά έργα και έργα ανάσχεσης της διάβρωσης, προκειμένου να μην υπάρχει κίνδυνος υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος ή αλλοίωσης του τοπίου λόγω του έργου.
- Η φθορά της βλάστησης πρέπει να περιορίζεται στο ελάχιστο δυνατόν (η εκχέρσωση της βλάστησης, ιδίως θάμνων και δένδρων, θα πρέπει να γίνεται

σύμφωνα με τις υποδείξεις τις οικείας Δασικής Υπηρεσίας) και να αποκαθίσταται η αισθητική του τοπίου.

- Η εσωτερική οδοποιία να είναι χωμάτινη με επίστρωση χαλικιού (3Α).
  - Ενδείκνυται η γραμμή μεταφοράς της ηλεκτρικής ενέργειας μέχρι το Δίκτυο ή το Σύστημα να ακολουθεί, κατά το δυνατόν, τις υφιστάμενες οδούς προσπέλασης, προκειμένου να περιορίζεται στο ελάχιστο η εκχέρσωση εκτάσεων, τόσο για την κατασκευή, όσο και για την συντήρηση και λειτουργία των έργων, καθώς και η γενικότερη υποβάθμιση του περιβάλλοντος.
2. Κατά τα λοιπά, η χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων εντός προστατευόμενων περιοχών της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 1650/1986 (Α' 160), επιτρέπεται σύμφωνα με το θεσπισμένο κανονιστικό πλαίσιο για λόγους προστασίας της φύσης της οικείας προστατευόμενης περιοχής ή, ελλείποντος αυτού, σύμφωνα με τις προβλέψεις της οικείας εγκεκριμένης Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης εκάστης προστατευόμενης περιοχής.
3. Η μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης (ΕΟΑ) η οποία εκπονείται για τα έργα εντός των περιοχών NATURA σύμφωνα με τη νομοθεσία, θα πρέπει να συνεκτιμά και την ύπαρξη σημαντικών περιοχών για τα πουλιά (ΣΠΠ).

Για την περίπτωση χωροθέτησης αιολικών εγκαταστάσεων εκτός του εθνικού συστήματος προστατευόμενων περιοχών, όπου εντοπίζεται σημαντική περιοχή για τα πουλιά (ΣΠΠ), θα πρέπει ο φάκελος της περιβαλλοντικής αδειοδότησης να περιλαμβάνει μελέτη η οποία θα εστιάζει στην ορνιθοπανίδα κατά τα πρότυπα της ΕΟΑ.

4. Με την επιφύλαξη των περιπτώσεων της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, επιτρέπεται η χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων εντός δασών, δασικών και αναδασωτέων εκτάσεων, σύμφωνα με τα άρθρα 45 και 58 του ν. 998/1979 και το άρθρο 13 του ν. 1734/1987, όπως ισχύουν.

Σε κάθε περίπτωση, λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα για τον περιορισμό της βλάβης της δασικής βλάστησης.

5. α. Σε όλες τις περιοχές του άρθρου 4, η χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων πρέπει να πληροί τις ελάχιστες αποστάσεις από γειτνιάζουσες χρήσεις γης, δραστηριότητες, εγκαταστάσεις και δίκτυα τεχνικής υποδομής που καθορίζονται στους πίνακες του Παραρτήματος II της παρούσας απόφασης.

β. Οι αποστάσεις της περ. α αφορούν τη χωροθέτηση των κυρίως αιολικών εγκαταστάσεων. Για τις απαιτούμενες κατά περίπτωση αποστάσεις των συνοδευτικών εγκαταστάσεων εφαρμόζονται οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας και οι τυχόν ισχύοντες ειδικοί κανονισμοί και πρότυπα.

6. Για την έκδοση νέας ή την τροποποίηση της Άδειας Παραγωγής ή της Βεβαίωσης Παραγωγού ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων αιολικών εγκαταστάσεων, η φέρουσα ικανότητα, υπό την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου, υπολογίζεται λαμβάνοντας σωρευτικώς υπόψη:

α) το μέγιστο επιτρεπόμενο ποσοστό κάλυψης εδάφους σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 8 της παρούσας και

β) το ποσοστό κάλυψης εδάφους που υπολείπεται και την υπολειπόμενη έκταση ανά Δ.Ε., σύμφωνα με τα κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας τηρούμενα δεδομένα της ΡΑΑΕΥ, στον βαθμό που εξακολουθούν να υφίστανται κατά τον κρίσιμο χρόνο έκδοσης.

Ειδικά για τις περιπτώσεις:

i) παύσης ή λήξης της Άδειας Παραγωγής ή της Βεβαίωσης Παραγωγού ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων,

ii) ανανέωσης της Άδειας Λειτουργίας,

iii) τροποποίησης της Άδειας Παραγωγής ή της Βεβαίωσης Παραγωγού ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων λόγω μείωσης της εγκατεστημένης ισχύος ή αύξησης έως και 10%,

το κατά την περ. β τυχόν υπόλοιπο ποσοστό κάλυψης εδάφους και η υπολειπόμενη έκταση ανά Δ.Ε προσαυξάνονται κατά το ποσοστό κάλυψης και την έκταση που τυχόν αποδεσμεύεται κατά τις περ. i έως iii, κατά περίπτωση.

2.1.3.2 Ειδικά κριτήρια χωροθέτησης αιολικών εγκαταστάσεων

Στο σχέδιο ΚΥΑ (παράρτημα της ΣΜΠΕ του ΕΧΠ-ΑΠΕ) παρατίθενται ειδικά κριτήρια χωροθέτησης αιολικών στην ηπειρωτική χώρα, στην Αττική-Μητροπολιτική περιοχή Θεσσαλονίκης, στον νησιωτικό χώρο και στον θαλάσσιο χώρο. Αναφορά των κριτηρίων αυτών γίνεται και στη ΣΜΠΕ.

2.1.4 Κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης Μικρών Υδροηλεκτρικών έργων (ΜΥΗΕ)

2.1.4.1 Περιοχές προτεραιότητας και περιοχές επιτάχυνσης

1. Ορίζονται οι ακόλουθες περιοχές προτεραιότητας για την χωροθέτηση ΜΥΗΕ:

- α) Η ευρεία ζώνη του ημιορεινού και ορεινού ηπειρωτικού κορμού της χώρας, καθώς η ύπαρξη του φυσικού πόρου (νερό) σε συνδυασμό με την υψομετρική διαφορά που επιτυγχάνεται από το σημείο υδροληψίας μέχρι τον σταθμό παραγωγής ενέργειας, εξασφαλίζει τη σκοπιμότητα και βιωσιμότητα του έργου.
- β) Η ευρεία ζώνη του νησιωτικού τμήματος της χώρας στο πλαίσιο κυρίως των υβριδικών συστημάτων.
- γ) Επιπλέον των παραπάνω, σε όλες τις περιοχές της χώρας προτεραιότητα αποτελεί η εγκατάσταση ΜΥΗΕ σε υφιστάμενες υποδομές και δίκτυα διαχείρισης και αξιοποίησης των υδάτων όπως αρδευτικά δίκτυα, δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης.

2. Περιοχές επιτάχυνσης δύναται να είναι υποπεριοχές των περιοχών προτεραιότητας του παρόντος άρθρου (του σχεδίου ΚΥΑ).

3. Όσον αφορά τα δίκτυα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, ως περιοχές επιτάχυνσης θα καθορίζονται εκείνες που είναι αναγκαίες για την υλοποίηση των απαιτούμενων δικτύων διασύνδεσης με τους σταθμούς που πρόκειται να αναπτυχθούν στις ανωτέρω περιοχές επιτάχυνσης.

2.1.4.2 Περιοχές αποκλεισμού

1. Ορίζονται οι ακόλουθες περιοχές αποκλεισμού για τη χωροθέτηση ΜΥΗΕ:

1. Κηρυγμένα διατηρητέα μνημεία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και άλλα μνημεία μείζονος σημασίας της παρ. 5 ββ του άρθρου 50 του Ν. 3028/2002, καθώς και οριοθετημένες αρχαιολογικές ζώνες προστασίας Α που έχουν καθορισθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 91 του Ν. 1892/1990 ή καθορίζονται κατά τις διατάξεις του Ν. 3028/2002 και του Ν. 4858/2021

2. Ζώνες απολύτου προστασίας της φύσης και ζώνες προστασίας της φύσης του Ν. 1650/1986 όπως ισχύει συμπεριλαμβανομένων των Υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας (Υγρότοποι Ραμσάρ).

3. Όρια Υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας (Υγρότοποι Ραμσάρ) και μικρών νησιωτικών υγροτόπων, όπως οι τελευταίοι καθορίζονται στο από 12-6-2012 Π.Δ.
  4. Πυρήνες εθνικών δρυμών, κηρυγμένα μνημεία της φύσης και αισθητικά δάση που δεν περιλαμβάνονται στις περιοχές της περιπτώσεως β'.
  5. Οικότοποι προτεραιότητας των ΕΖΔ του Δικτύου Natura 2000.
  6. Περιοχές άνευ δρόμων που καθορίζονται με αποφάσεις του ΥΠΕΝ.
  7. Περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΤΙΦΚ) με αποφάσεις του ΥΠΠΟ.
  8. Παραδοσιακοί οικισμοί και ιστορικά κέντρα ή τμήματα πόλεων.
  9. Τμήματα λατομικών περιοχών και μεταλλευτικών και εξορυκτικών ζωνών που λειτουργούν επιφανειακά.
2. Οι ρυθμίσεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και για την χωροθέτηση των συνοδευτικών έργων ΜΥΗΕ (δίκτυα πρόσβασης και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας). Η πιθανή παρέκκλιση πρέπει να τεκμηριώνεται περιβαλλοντικά.

2.1.4.3 Ειδικά κριτήρια χωροθέτησης

Στην ΚΥΑ παρατίθενται ειδικά κριτήρια χωροθέτησης

2.1.5 Κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας

2.1.5.1 Περιοχές προτεραιότητας και περιοχές επιτάχυνσης:

1. Ορίζονται οι ακόλουθες περιοχές προτεραιότητας για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας:
  - α) Περιοχές άγονες ή μη αρδευόμενες και περιοχές που δεν προορίζονται για βόσκηση, κατά προτίμηση αθέατες από κηρυγμένα διατηρητέα μνημεία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και άλλα μνημεία μείζονος σημασίας, οριοθετημένες αρχαιολογικές ζώνες προστασίας Α και περιοχές με υψηλό δείκτη τουριστικής ανάπτυξης.
  - β) Περιοχές που έχουν αλλάξει χαρακτήρα, δηλαδή περιοχές που χρησιμοποιούνταν προηγουμένως για άλλους σκοπούς και στην προοπτική αποκατάστασης των εκτάσεων αυτών, όπως περιοχές εξοφλημένων λατομικών και μεταλλευτικών πεδίων, εξοφλημένα λιγνιτικά πεδία, εδάφη με υψηλό ρυπαντικό φορτίο, υποβαθμισμένες περιοχές, περιοχές αποκατάστασης ΧΑΔΑ κλπ.
  - γ) Περιοχές με ευχέρεια διασύνδεσης με το δίκτυο.
2. Περιοχές επιτάχυνσης δύναται να είναι υποπεριοχές των περιοχών προτεραιότητας του παρόντος άρθρου.

2.1.5.2 Περιοχές αποκλεισμού

1. Ορίζονται περιοχές αποκλεισμού για την χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας:
  - α) Κηρυγμένα διατηρητέα μνημεία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και άλλα μνημεία μείζονος σημασίας της παρ. 5 ββ του άρθρου 50 του Ν. 3028/2002, καθώς και οριοθετημένες αρχαιολογικές ζώνες προστασίας Α που έχουν καθορισθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 91 του Ν. 1892/1990 ή καθορίζονται κατά τις διατάξεις του Ν. 3028/2002 και του Ν. 4858/2021.
  - β) Προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura 2000, συμπεριλαμβανομένων των Υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας (Υγρότοποι Ραμσάρ), με την εξαίρεση τεχνητών και κατασκευασμένων επιφανειών σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Οδηγίας 2023/2413 και ιδιαιτέρως τροποποιημένων υδατικών σωμάτων.
  - γ) Μικροί νησιωτικοί υγρότοποι, όπως αυτοί καθορίζονται στο από 12-6-2012 π.δ. (ΑΑΠ 229).
  - δ) Πυρήνες Εθνικών Δρυμών, κηρυγμένα μνημεία της φύσης και αισθητικά δάση που δεν περιλαμβάνονται στις περιοχές της περιπτώσεως β'.
  - ε) Περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΤΙΦΚ).
  - στ) Περιοχές άνευ δρόμων που καθορίζονται με αποφάσεις του ΥΠΕΝ
  - ζ) Δάση και δασικές εκτάσεις.
  - η) Περιοχές με προστατευόμενες ή/και εγκαταλελειμμένες αναβαθμίδες.
  - θ) Ακτές κολύμβησης που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα παρακολούθησης της ποιότητας των νερών κολύμβησης που συντονίζεται από το ΥΠΕΝ.
2. Ειδικότερα, για τους ηλιοθερμικούς σταθμούς, πλέον, των παραπάνω, η χωροθέτηση τους απαγορεύεται και στις ακόλουθες περιοχές:
  - α) Περιοχές εντός σχεδίων πόλεων και ορίων οικισμών προ του 1923 ή κάτω των 2.000 κατοίκων, καθώς και καθοριζόμενες από τον Πολεοδομικό Σχεδιασμό περιοχές επεκτάσεων εντάξεων νέων οικιστικών περιοχών.
  - β) Π.Ο.Τ.Α. του άρθρου 29 του Ν. 2545/1997, Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων του τριτογενούς τομέα του άρθρου 10 του Ν. 2742/1999, λοιποί οργανωμένοι υποδοχείς ανάπτυξης οικιστικών ή/και τουριστικών χρήσεων (ΠΕΡΠΟ/ΠΠΑΙΠ, ΕΣΧΑΣΕ, ΕΣΧΑΔΑ), θεματικά πάρκα και τουριστικοί λιμένες.
  - γ) Εκτός σχεδίου περιοχές στις οποίες προβλέπεται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό Α' επιπέδου η ανάπτυξη χρήσεων τουρισμού – αναψυχής.
  - δ) Οι ρυθμίσεις της παρ. 1 εφαρμόζονται και για την χωροθέτηση των συνοδευτικών έργων των εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας (δίκτυα πρόσβασης και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας). Τυχόν παρέκκλιση από τις περιοχές αποκλεισμού, εφ' όσον έχει προβλεφθεί ειδικότερη επιφύλαξη, πρέπει να τεκμηριώνεται επαρκώς στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκτίμησης.

Επιπρόσθετα δίδονται οι παρακάτω κατευθύνσεις (βαθμού δεσμευτικότητας γγ):

- Ενδείκνυται η αξιοποίηση / χρήση υφισταμένων οδών για την εξυπηρέτηση των Φ/Β εγκαταστάσεων με τις απαραίτητες βελτιώσεις και επεκτάσεις.

- Ο σχεδιασμός των έργων αυτών πρέπει να γίνεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγονται, κατά το δυνατόν, μεγάλοι βάθους και εκτεταμένες εκσκαφές το δε πλάτος των δρόμων πρόσβασης πρέπει να περιορίζεται στο αναγκαίο μέτρο.
- Παράλληλα πρέπει να εκτελούνται όλα τα απαραίτητα αντιπλημμυρικά έργα και έργα ανάσχεσης της διάβρωσης, ώστε να μην υπάρξει φόβος αλλοίωσης του τοπίου λόγω του έργου.
- Η φθορά της βλάστησης πρέπει να περιορίζεται στο ελάχιστο δυνατόν (η εκχέρωση θάμνων και δέντρων θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις υποδείξεις τις τοπικής Δασικής Υπηρεσίας) και να αποκαθίσταται η αισθητική του τοπίου.
- Η εσωτερική οδοποιία να είναι χωμάτινη με επίστρωση χαλικιού (3Α).
- Ενδείκνυται η γραμμή μεταφοράς της ηλεκτρικής ενέργειας μέχρι το δίκτυο της ΔΕΗ να ακολουθεί, κατά το δυνατόν, τις υφιστάμενες οδούς προσπέλασης, ώστε να περιορίζεται στο ελάχιστο η εκχέρωση εκτάσεων ή η γενικότερη υποβάθμιση του περιβάλλοντος.

2.1.5.3 Κανόνες και κριτήρια χωροθέτησης και Ειδικά κριτήρια

Στο σχέδιο ΚΥΑ παρατίθενται κριτήρια χωροθέτησης εγκαταστάσεων ηλιακής ενέργειας που αφορούν μέγιστο ποσοστό εδαφικής κάλυψης από ΦΒ, αγροφωτοβολταϊκά, εγκαταστάσεις σε λιμνοδεξαμενές κλπ. Επίσης τίθενται ειδικά κριτήρια, όπως πχ για θαλάσσια πλωτά.

2.1.6 Κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ενέργειας από βιομάζα, βιοαέριο ή βιορευστά

2.1.6.1 Περιοχές προτεραιότητας και περιοχές επιτάχυνσης

Ορίζονται οι ακόλουθες περιοχές προτεραιότητας για την χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ενέργειας από βιομάζα, βιοαέριο ή βιορευστά:

- α) Χώροι που βρίσκονται πλησίον γεωργικών και δασικών εκμεταλλεύσεων παραγωγής της πρώτης ύλης, ΧΥΤΑ-ΧΥΤΥ, εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, κτηνοτροφικών ή πτηνοτροφικών μονάδων, μονάδων μεταποίησης/συσκευασίας γεωργικών προϊόντων, μονάδων κατεργασίας ξύλου και χαρτοπολτού, πάσης φύσεως γεωργικών ή κτηνοτροφικών βιομηχανιών, ζωοτροφών κλπ.
- β) Οργανωμένοι υποδοχείς παραγωγικών δραστηριοτήτων του δευτερογενούς τομέα ή περιοχές σε άμεση εγγύτητα με οργανωμένους υποδοχείς ή περιοχές που προορίζονται για βιομηχανικές χρήσεις από τον υποκείμενο σχεδιασμό (ΤΠΣ, ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ κλπ.), με γειτνίαση με τους χώρους παραγωγής της πρώτης ύλης.
- γ) Περιοχές με γειτνίαση με τους χώρους παραγωγής της πρώτης ύλης που έχουν αλλάξει χαρακτήρα, δηλαδή περιοχές που χρησιμοποιούνταν προηγουμένως για άλλους σκοπούς και στην προοπτική αποκατάστασης των εκτάσεων αυτών, όπως περιοχές εξοφλημένων λατομικών και μεταλλευτικών εκμεταλλεύσεων, εξοφλημένα λιγνιτικά πεδία, εδάφη με υψηλό ρυπαντικό φορτίο, υποβαθμισμένες περιοχές, περιοχές

αποκατάστασης ΧΑΔΑ κλπ.

- δ) Ως καταρχήν κατάλληλες περιοχές επιτάχυνσης δύναται να είναι υποπεριοχές των περιοχών προτεραιότητας του παρόντος άρθρου.
- ε) Όσον αφορά τα δίκτυα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, ως περιοχές επιτάχυνσης θα καθορίζονται εκείνες που είναι αναγκαίες για την υλοποίηση των απαιτούμενων δικτύων διασύνδεσης με τους σταθμούς που πρόκειται να αναπτυχθούν στις ανωτέρω περιοχές επιτάχυνσης.

2.1.6.2 Περιοχές αποκλεισμού

1. Ορίζονται οι ακόλουθες περιοχές αποκλεισμού για την χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ενέργειας από βιομάζα, βιοαέριο ή βιορευστά:
  - α) Κηρυγμένα διατηρητέα μνημεία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και άλλα μνημεία μείζονος σημασίας της παρ. 5 ββ του άρθρου 50 του Ν. 3028/2002, καθώς και οριοθετημένες αρχαιολογικές ζώνες προστασίας Α που έχουν καθορισθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 91 του Ν. 1892/1990 ή καθορίζονται κατά τις διατάξεις του Ν. 3028/2002 και του Ν. 4858/2021.
  - β) Ζώνες απολύτου προστασίας της φύσης και ζώνες προστασίας της φύσης του Ν. 1650/1986 όπως ισχύει, συμπεριλαμβανομένων των Υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας (Υγρότοποι Ραμσάρ)
  - γ) Μικροί Νησιωτικοί υγρότοποι, όπως καθορίζονται στο από 12-6-2012 Π.Δ.
  - δ) Πυρήνες εθνικών δρυμών, κηρυγμένα μνημεία της φύσης και αισθητικά δάση που δεν περιλαμβάνονται στις περιοχές της περιπτώσεως β'.
  - ε) Οικότοποι προτεραιότητας των ΕΖΔ του Δικτύου Natura 2000
  - στ) Δάση, όπως καθορίζονται βάσει του υπ' αριθμ. 32/2016 Π.Δ.
  - ζ) Περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΤΙΦΚ).
  - η) Περιοχές άνευ δρόμων που καθορίζονται με αποφάσεις του ΥΠΕΝ.
  - θ) Περιοχές εντός σχεδίων πόλεων και ορίων οικισμών προ του 1923 ή κάτω των 2.000 κατοίκων καθώς και καθοριζόμενες από τον Πολεοδομικό Σχεδιασμό περιοχές επεκτάσεων ή εντάξεων νέων οικιστικών περιοχών.
  - ι) Π.Ο.Τ.Α. του άρθρου 29 του Ν. 2545/1997, Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων του τριτογενούς τομέα του άρθρου 10 του Ν. 2742/1999, λοιποί οργανωμένοι υποδοχείς ανάπτυξης οικιστικών ή/και τουριστικών χρήσεων (ΠΕΡΠΟ/ΠΠΑΙΠ, ΕΣΧΑΣΕ, ΕΣΧΑΔΑ), θεματικά πάρκα και τουριστικοί λιμένες.
  - ια) Εκτός σχεδίου περιοχές στις οποίες προβλέπεται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό Α'επιπέδου η ανάπτυξη χρήσεων τουρισμού – αναψυχής.
  - ιβ) Ακτές κολύμβησης που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα παρακολούθησης της ποιότητας των νερών κολύμβησης που συντονίζεται από το ΥΠΕΝ.
  - ιγ) Τμήματα λατομικών περιοχών και μεταλλευτικών και εξορυκτικών ζωνών που λειτουργούν επιφανειακά.
2. Οι ρυθμίσεις των περ. α' έως θ' και ιγ' της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται και για την χωροθέτηση των συνοδευτικών έργων εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ενέργειας από βιομάζα, βιοαέριο ή βιορευστά (δίκτυα πρόσβασης και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας). Η πιθανή παρέκκλιση πρέπει να τεκμηριώνεται

περιβαλλοντικά.

2.1.6.3 Κανόνες και κριτήρια χωροθέτησης

Στο σχέδιο ΚΥΑ τίθενται κριτήρια χωροθέτησης.

2.1.7 Κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της γεωθερμικής ενέργειας

2.1.7.1 Περιοχές προτεραιότητας και περιοχές επιτάχυνσης:

1. Βάσει του Ν. 4602/2019 (Α' 45) και της διάκρισης των γεωθερμικών πεδίων σε εθνικού και τοπικού ενδιαφέροντος, ορίζονται ως περιοχές προτεραιότητας για την ηλεκτροπαραγωγή από γεωθερμία τα γεωθερμικά πεδία εθνικού ενδιαφέροντος δηλαδή τα χαρακτηρισμένα πεδία υψηλής θερμοκρασίας.
2. Ορίζονται ως περιοχές κατάλληλες για την αξιοποίηση της γεωθερμίας, τα γεωθερμικά πεδία τοπικού ενδιαφέροντος, δηλαδή τα χαρακτηρισμένα ως βεβαιωμένα ή πιθανά πεδία χαμηλής θερμοκρασίας. Στα γεωθερμικά πεδία τοπικής σημασίας προωθείται η αξιοποίηση του δυναμικού για χρήσεις όπως θέρμανση ιχθυοκαλλιεργειών, θερμοκηπιακές καλλιέργειες, ξήρανση αγροτικών προϊόντων, θέρμανση και ψύξη κατοικιών, αφαλάτωση νερού, θέρμανση κολυμβητηρίων, λειτουργία λουτροθεραπευτικών εγκαταστάσεων κ.ά.
3. Περιοχές επιτάχυνσης δύναται να είναι υποπεριοχές των περιοχών προτεραιότητας του παρόντος άρθρου.
4. Όσον αφορά τα δίκτυα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, ως περιοχές επιτάχυνσης θα καθορίζονται εκείνες που είναι αναγκαίες για την υλοποίηση των απαιτούμενων δικτύων διασύνδεσης με τους σταθμούς που πρόκειται να αναπτυχθούν στις ανωτέρω περιοχές επιτάχυνσης.

2.1.7.2 Περιοχές αποκλεισμού

1. Ορίζονται οι ακόλουθες περιοχές αποκλεισμού για την χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της γεωθερμικής ενέργειας:
  - α) Κηρυγμένα διατηρητέα μνημεία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και άλλα μνημεία μείζονος σημασίας της παρ. 5 ββ του άρθρου 50 του Ν. 3028/2002, καθώς και οριοθετημένες αρχαιολογικές ζώνες προστασίας Α που έχουν καθορισθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 91 του Ν. 1892/1990 ή καθορίζονται κατά τις διατάξεις του Ν. 3028/2002 και του Ν. 4858/2021.
  - β) Ζώνες απολύτου προστασίας της φύσης και ζώνες προστασίας της φύσης του Ν. 1650/1986 όπως ισχύει, συμπεριλαμβανομένων των Υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας (Υγρότοποι Ραμσάρ).
  - γ) Μικροί νησιωτικοί υγρότοποι, όπως οι τελευταίοι καθορίζονται στο από 12-6-2012 Π.Δ.
  - δ) Πυρήνες εθνικών δρυμών, κηρυγμένα μνημεία της φύσης και αισθητικά δάση που δεν περιλαμβάνονται στις περιοχές της περιπτώσεως β'.
  - ε) Οικότοποι προτεραιότητας των ΕΖΔ του Δικτύου Natura 2000

- στ) Δάση, όπως καθορίζονται βάσει του υπ' αριθμ. 32/2016 Π.Δ.
- ζ) Περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΤΙΦΚ)
- η) Περιοχές άνευ δρόμων που καθορίζονται με αποφάσεις του ΥΠΕΝ.
- θ) Περιοχές εντός σχεδίων πόλεων και ορίων οικισμών προ του 1923 ή κάτω των 2.000 κατοίκων και καθοριζόμενες από τον Πολεοδομικό Σχεδιασμό περιοχές επεκτάσεων ή εντάξεων νέων οικιστικών περιοχών καθώς και ζώνη πλάτους 500 μέτρων από τα όρια των περιοχών αυτών με την εξαίρεση περιπτώσεων της παρ. 2 του άρθρου 21.
- ι) Π.Ο.Τ.Α. του άρθρου 29 του Ν. 2545/1997, Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων του τριτογενούς τομέα του άρθρου 10 του Ν. 2742/1999, λοιποί οργανωμένοι υποδοχείς ανάπτυξης οικιστικών ή/και τουριστικών χρήσεων (ΠΕΡΠΟ/ΠΠΑΙΠ, ΕΣΧΑΣΕ, ΕΣΧΑΔΑ), θεματικά πάρκα και τουριστικοί λιμένες, καθώς και ζώνη πλάτους 500 μέτρων από τα όρια των περιοχών αυτών με την εξαίρεση περιπτώσεων της παρ. 2 του άρθρου 21.
- ια) Εκτός σχεδίου περιοχές στις οποίες προβλέπεται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό Α' επιπέδου η ανάπτυξη χρήσεων τουρισμού – αναψυχής, καθώς και ζώνη πλάτους 500 μέτρων από τα όρια των περιοχών αυτών με την εξαίρεση περιπτώσεων της παρ. 2 του άρθρου 21.
- ιβ) Ακτές κολύμβησης που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα παρακολούθησης της ποιότητας των νερών κολύμβησης που συντονίζεται από το ΥΠΕΝ.
- ιγ) Τμήματα λατομικών περιοχών και μεταλλευτικών και εξορυκτικών ζωνών που λειτουργούν επιφανειακά.

2. Λόγω της μοναδικής και σημειακής δυνατότητας χωροθέτησης εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της γεωθερμικής ενέργειας, στην παρούσα απόφαση δεν καθορίζονται εκ των προτέρων ζώνες προστασίας περιμετρικά των λοιπών περιοχών αποκλεισμού, εκτός από αυτές που καθορίζονται στην παρ. 1 για τις οικιστικές περιοχές. Στις περιπτώσεις αυτές, οι ειδικότερες προϋποθέσεις χωροθέτησης των ανωτέρω εγκαταστάσεων πρέπει να εξετάζονται στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης του έργου, ώστε, με βάση και τις διαθέσιμες τεχνολογίες και τεχνικές, να αντιμετωπίζονται κατά περίπτωση οι ενδεχόμενες επιπτώσεις στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον που προέρχονται από τις σχετικές εκμεταλλεύσεις

2.1.7.3 Κανόνες και κριτήρια χωροθέτησης

Στο σχέδιο ΚΥΑ τίθενται κριτήρια και κανόνες χωροθέτησης

2.1.8 Εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας

2.1.8.1 Περιοχές αποκλεισμού

Ορίζονται οι ακόλουθες περιοχές αποκλεισμού για την χωροθέτηση εγκαταστάσεων ηλεκτροχημικής αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας:

- α) Κηρυγμένα διατηρητέα μνημεία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και άλλα μνημεία μείζονος σημασίας της παρ. 5 ββ του άρθρου 50 του Ν. 3028/2002, καθώς και οριοθετημένες αρχαιολογικές ζώνες προστασίας Α που έχουν καθορισθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 91 του Ν. 1892/1990 ή καθορίζονται κατά τις διατάξεις του Ν. 3028/2002 και του Ν. 4858/2021.
- β) Ζώνες απολύτου προστασίας της φύσης και ζώνες προστασίας της φύσης του Ν. 1650/1986 όπως ισχύει συμπεριλαμβανομένων των Υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας (Υγρότοποι Ραμσάρ).
- γ) Μικροί νησιωτικοί υγρότοποι, όπως καθορίζονται στο από 12.6.2012 Π.Δ.
- δ) Πυρήνες εθνικών δρυμών, κηρυγμένα μνημεία της φύσης και αισθητικά δάση που δεν περιλαμβάνονται στις περιοχές της περιπτώσεως β'.
- ε) Οικότοποι προτεραιότητας των ΕΖΔ του Δικτύου Natura 2000.
- στ) Περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΤΙΦΚ).
- ζ) Περιοχές άνευ δρόμων που καθορίζονται με αποφάσεις του ΥΠΕΝ.
- η) Περιοχές εντός σχεδίων πόλεων και ορίων οικισμών προ του 1923 ή κάτω των 2.000 κατοίκων, καθώς και καθορισμένες από τον πολεοδομικό σχεδιασμό Α' επιπέδου περιοχές προς ένταξη ή επέκταση σχεδίου πόλεως ή ορίου οικισμού για οικιστική χρήση, πλην των συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που λειτουργούν αποκλειστικά για κάλυψη των ενεργειακών αναγκών των κτιρίων εντός των οικισμών και περιοχών αυτών
- θ) Π.Ο.Τ.Α. του άρθρου 29 του ν. 2545/1997, Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων του τριτογενούς τομέα του άρθρου 10 του ν. 2742/1999, λοιποί οργανωμένοι υποδοχείς ανάπτυξης οικιστικών ή/και τουριστικών χρήσεων (ΠΕΡΠΟ/ΠΠΑΙΠ, ΕΣΧΑΣΕ, ΕΣΧΑΔΑ), θεματικά πάρκα και τουριστικοί λιμένες, πλην των συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που λειτουργούν αποκλειστικά για κάλυψη των ενεργειακών αναγκών των κτιρίων εντός των οικισμών και περιοχών αυτών.
- ι) Εκτός σχεδίου περιοχές στις οποίες προβλέπεται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό Α' επιπέδου η ανάπτυξη χρήσεων τουρισμού – αναψυχής. Πλην των συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που λειτουργούν αποκλειστικά για κάλυψη των ενεργειακών αναγκών των κτιρίων εντός των οικισμών και περιοχών αυτών.
- ια) Ακτές κολύμβησης που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα παρακολούθησης της ποιότητας των νερών κολύμβησης που συντονίζεται από το ΥΠΕΝ.
- ιβ) Τμήματα λατομικών περιοχών και μεταλλευτικών και εξορυκτικών ζωνών που λειτουργούν επιφανειακά.

2.1.8.2 Κανόνες και κριτήρια χωροθέτησης

Στο σχέδιο ΚΥΑ τίθενται κριτήρια και κανόνες χωροθέτησης

2.1.9 Κατευθύνσεις και ρυθμίσεις – κριτήρια ένταξης των ΑΠΕ στο Τοπίο

1. Η θεώρηση για το τοπίο και η σύνδεσή του με το χωρικό σχεδιασμό υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για το Τοπίο και την κύρωσή της στο ελληνικό θεσμικό πλαίσιο (Ν. 3827/2010). Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για το Τοπίο έχει ως στόχο την προώθηση της προστασίας των τοπίων, τη διαχείριση και το σχεδιασμό τους και την οργάνωση της ευρωπαϊκής συνεργασίας σε ζητήματα τοπίων.
2. Στο παρόν ΕΧΠ-ΑΠΕ η προστασία του τοπίου προσεγγίζεται καταρχήν μέσω των περιοχών αποκλεισμού και με τους κανόνες-κριτήρια χωροθέτησης σε σχέση με ειδικές κατηγορίες χώρου όπως τα δάση, ο ορεινός χώρος, ο νησιωτικός χώρος, ο θαλάσσιος χώρος, η γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας, οι προστατευόμενες ζώνες φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, ο δομημένος χώρος κλπ.
3. Για την ένταξη των εγκαταστάσεων ΑΠΕ στο τοπίο εφαρμόζονται οι κανόνες τοπίου που ορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας απόφασης (της ΚΥΑ).

2.1.10 Κατευθύνσεις για τη συνέργεια με τα υπόλοιπα ΕΧΠ

1. Η παρούσα απόφαση (ΚΥΑ) λαμβάνει υπόψη και ενσωματώνει κατευθύνσεις των εγκεκριμένων ΕΧΠ που σχετίζονται με την ανάπτυξη των ΑΠΕ.
2. Στην περίπτωση του ΕΧΠ για τη Βιομηχανία, οι κατευθύνσεις του λειτουργούν συμπληρωματικά με τις κατευθύνσεις της παρούσας απόφασης. Στην περίπτωση του ΕΧΠ για τις Υδατοκαλλιέργειες, οι σχετικές με τις ΑΠΕ κατευθύνσεις του λαμβάνονται υπόψη και ενσωματώνονται στην παρούσα απόφαση με την ένταξη των ΠΟΑΥ (ως μορφή ΠΟΑΠΔ) στις περιοχές αποκλεισμού εγκατάστασης ανεμογεννητριών, με τη δυνατότητα εγκατάστασης, με συγκατάθεση του φορέα.
3. Η παρούσα απόφαση υιοθετεί την κατηγοριοποίηση του υπό εκπόνηση νέου ΕΧΠ για τον Τουρισμό για τον καθορισμό των μέγιστων επιτρεπόμενων ποσοστών κάλυψης από αιολικές εγκαταστάσεις στις Δ.Ε. που καταγράφονται από το εν λόγω Πλαίσιο ως τουριστικά αναπτυγμένες, όπως αναφέρεται στα άρθρα 5 και 7 της παρούσας.
4. Κατά τα λοιπά για την συνέργεια με τα υπόλοιπα ΕΧΠ έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 4447/2016

2.1.11 Κατευθύνσεις για τον υποκείμενο σχεδιασμό

1. Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν. 4447/2016, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 8 του Ν. 4759/2020, τα ΠΧΠ δεσμεύονται από τις ρυθμίσεις και εναρμονίζονται προς τις κατευθύνσεις των ΕΧΠ, τις οποίες συντονίζουν, εξειδικεύουν και συμπληρώνουν σε

- επίπεδο Περιφέρειας, καθώς και τροποποιούν, μόνον εάν παρέχεται ρητώς η δυνατότητα αυτή από το ΕΧΠ.
2. Σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 4546/2018, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 24 του Ν. 4759/2020, τα ΘΧΠ δεσμεύονται από τις ρυθμίσεις και εναρμονίζονται προς τις κατευθύνσεις των ΕΧΠ, τις οποίες συντονίζουν στο χωρικό πεδίο εφαρμογής τους, εξειδικεύουν, συμπληρώνουν και τροποποιούν, μόνον εφόσον παρέχεται ρητώς η δυνατότητα αυτή από το ΕΧΠ.
  3. Κατά την ανωτέρω διαδικασία εναρμόνισης των ΠΧΠ και των ΘΧΠ, πρέπει να λαμβάνονται ειδικότερα υπόψη τα ακόλουθα:
    - α) Τα ΠΧΠ και τα ΘΧΠ μπορούν να διατυπώνουν αναλυτικότερα τις κατευθύνσεις ή ρυθμίσεις της παρούσας απόφασης και να προσθέτουν νέα στοιχεία σε αυτές, τα οποία όμως δεν θα έρχονται σε αντίθεση με τον πυρήνα αυτών των κατευθύνσεων ή ρυθμίσεων.
    - β) Τα ΠΧΠ και τα ΘΧΠ μπορούν να υποδεικνύουν με μεγαλύτερη λεπτομέρεια περιοχές, εντός των λειτουργικών τους ορίων, για την εγκατάσταση ΑΠΕ, εξειδικεύοντας χωρικά το ΕΧΠ-ΑΠΕ ως προς τις περιοχές προτεραιότητας για την ανάπτυξη έργων ΑΠΕ. Η εξειδίκευση αυτή δεν θα πρέπει να έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης.
    - γ) Τα ΠΧΠ και τα ΘΧΠ δεν μπορούν να τροποποιούν τις περιοχές αποκλεισμού έργων ΑΠΕ της παρούσας απόφασης.
    - δ) Απαιτείται αναθεώρηση ή τροποποίηση των ΠΧΠ προκειμένου να καταργηθούν ή να αναδιατυπωθούν οι διατάξεις εκείνες που δημιουργούν αντιθέσεις ή αντιφάσεις ως προς τις κατευθύνσεις και ρυθμίσεις της παρούσας απόφασης.
  4. Σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8 του Ν. 4447/2016, όπως αντικαταστάθηκαν από τα άρθρα 10 και 11 αντίστοιχα του Ν. 4759/2020, τα ΤΠΣ και τα ΕΠΣ εναρμονίζονται με τις κατευθύνσεις των ΕΧΠ και περιλαμβάνουν τις αναγκαίες ρυθμίσεις για την επίτευξη των σκοπών τους.
  5. Κατά την ανωτέρω διαδικασία εναρμόνισης, πρέπει να λαμβάνονται ειδικότερα υπόψη τα ακόλουθα:
    - α) Με τα εργαλεία πολεοδομικού σχεδιασμού α' επιπέδου, μπορεί να τίθενται περιορισμοί στην χωροθέτηση εγκαταστάσεων ΑΠΕ, εφόσον κρίνονται ασύμβατες με τον χαρακτήρα και τον προορισμό συγκεκριμένων περιοχών (ζώνες τουρισμού – αναψυχής, οικιστικές περιοχές, κ.λπ.) σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της παρούσας απόφασης.

Σε κάθε περίπτωση πάντως, πρέπει να λαμβάνεται πρόνοια έτσι ώστε να μην αποκλείεται η χωροθέτηση έργων ΑΠΕ στο σύνολο της έκτασης του ΟΤΑ.

Ειδικά για τις αιολικές εγκαταστάσεις, οι περιοχές του ΟΤΑ στις οποίες επιτρέπεται η χωροθέτησή τους από τα ως άνω σχέδια, δεν μπορεί να είναι μικρότερη σε έκταση από το τριπλάσιο αυτής που με το παρόν ΕΧΠ καθορίζεται ως μέγιστο ποσοστό κατάληψης εδάφους για τον συγκεκριμένο ΟΤΑ.
    - β) Κατά την σύνταξη των ανωτέρω σχεδίων πρέπει να λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα για την αναδιατύπωση ρυθμίσεων τυχόν προηγούμενων σχεδίων (ΤΠΣ, ΕΠΣ, ΓΠΣ, ΣΧΟΟΑΠ, ΖΟΕ) που ενδέχεται να δημιουργούν αντιθέσεις ή αντιφάσεις προς τις κατευθύνσεις της παρούσας απόφασης.
    - γ) Στα σχέδια χρήσεων γης των ΤΠΣ και ΕΠΣ πρέπει να προσδιορίζονται με ακρίβεια στοιχεία όπως οι οικιστικές περιοχές, οι περιοχές που προορίζονται για την

ανάπτυξη τουρισμού, οι ατύπως διαμορφωμένες οικιστικές και τουριστικές περιοχές κλπ. που αποτελούν περιοχές αποκλεισμού των εγκαταστάσεων ΑΠΕ, έτσι ώστε να μπορούν να αποτελέσουν αξιόπιστη χαρτογραφική εισροή κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων ΑΠΕ.

6. Οι κατευθύνσεις των παρ 1 έως και 5 του παρόντος άρθρου έχουν βαθμό δεσμευτικότητας ββ.
7. Για την επίτευξη των εθνικών στόχων που σχετίζονται με τις ΑΠΕ, τα ΤΠΣ και τα ΕΠΣ θα πρέπει να ενσωματώνουν ένα πλαίσιο κατευθύνσεων προκειμένου να διαμορφώνουν πολιτικές με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας. Συγκεκριμένα, καλούνται να ενσωματώνουν συγκεκριμένες πολιτικές και εργαλεία και μέτρα που προωθούν:
  - α) το βιώσιμο πολεοδομικό σχεδιασμό μέσω του οποίου μπορούν να επηρεάσουν την κατανάλωση ενέργειας μακροπρόθεσμα,
  - β) τη βιώσιμη αστική κινητικότητα και τις βιώσιμες αστικές μεταφορές
  - γ) το βιοκλιματικό σχεδιασμό δημόσιων χώρων και του οδικού δικτύου
  - δ) τον καθορισμό όρων και περιορισμών δόμησης που συμβάλλουν στην ενεργειακή αποδοτικότητα του οικιστικού αποθέματος,
  - ε) την εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών και υποδομών (όπως τα ευφυή δίκτυα).
8. Οι κατευθύνσεις της παραγράφου 7 του παρόντος άρθρου (της ΚΥΑ) έχουν βαθμό δεσμευτικότητας γγ

2.2 ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΤΟΠΩΝ NATURA 2000 ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΟΥΣ

2.2.1 Οικότοποι και είδη για τα οποία χαρακτηρίστηκαν οι τόποι και στόχοι διατήρησής τους

Η γεωγραφική θέση, ο γεωφυσικός πλούτος και η έντονη εναλλαγή ανάγλυφου και κλιματικών τύπων της χώρας διαμόρφωσαν μία μεγάλη ποικιλία οικοσυστημάτων από τους ημερημικούς του φοινικόδασους του Βάι στην Κρήτη μέχρι τους ψυχρόβιους των δασών της σημύδας, της δασικής πεύκης και της ερυθρελάτης. Η μεγάλη αβιοτική ποικιλομορφία και κυρίως το μωσαϊκό των μικροκλιματικών τύπων αντικατοπτρίζεται στην παρουσία μεγάλης ποικιλότητας χλωρίδας, πανίδας και οικοσυστημάτων.

Τύποι οικοσυστημάτων που απαντώνται στην Ελλάδα είναι: θαλάσσια οικοσυστήματα, λιμνοθάλασσες, ύφαλοι, παραλιακά έλη και αλίπεδα, αλμυρές στέπες, χαλικώδεις και αμμώδεις ακτές, αμμοθίνες, βραχώδεις ακτές, ρέοντα ύδατα, στάσιμα ύδατα, τέλματα και έλη, παραποτάμια δάση, φρύγανα, μακί, ξηρά λιβάδια, υγρολίβαδα, αλπικοί και υποαλπικοί λιβαδικοί σχηματισμοί, φυλλοβόλλα δάση, Μεσογειακά δάση κωνοφόρων, ορεινά δάση κωνοφόρων, υποαλπικά δάση κωνοφόρων, σκληροί δενδρώνες, σάρες, εσωτερικοί βραχώδεις σχηματισμοί, εσωτερικά σπήλαια και ηφαιστειακά πεδία. Χαρακτηριστικό τόσο των χερσαίων όσο και των υγροτοπικών - αζωνικών οικοσυστημάτων είναι ότι παρά τις έντονες ανθρώπινες επιδράσεις διατηρούν σε μεγάλο βαθμό τη φυσικότητά τους, δηλαδή στοιχεία της αρχέγονης σύνθεσής τους. Σε λίγες μεσογειακές και ευρωπαϊκές χώρες έχει διατηρηθεί μια τόσο μεγάλη βιοποικιλότητα τόσο κοντά στις φυσικές συνθήκες.

Στην Ελλάδα σε κάθε χίλια τ.χλμ. αναλογούν 42 είδη χλωρίδας, ποικιλία που μπορεί να συγκριθεί μόνο μ' αυτήν της χλωρίδας του Ακρωτηρίου της Νότιας Αφρικής, μίας περιοχής μοναδικής από άποψη χλωριδικής ποικιλότητας. Η ελληνική χλωρίδα περιλαμβάνει περίπου 5.700 είδη φυτών, από τα οποία 1.005 είναι ενδημικά της Ελλάδας και απ' αυτά περίπου 894 είδη είναι σπάνια ή απειλούμενα. Η ελληνική χλωρίδα αποτελείται από μεσογειακά, μεσευρωπαϊκά και ιρανοκασπικά στοιχεία. Τα είδη φυτών που έχουν καταγραφεί, σε σχέση με το μέγεθος της χώρας, είναι πολλά, εξαιτίας του ψηλού βαθμού απομόνωσης των πολυάριθμων βουνών και νησιών.

Η πανίδα αποτελείται από πλούσιο μίγμα ευρωπαϊκών, ασιατικών και αφρικανικών ειδών και περιλαμβάνει αξιόλογο αριθμό ενδημικών ειδών. Η ιχθυοπανίδα των εσωτερικών υδάτων αποτελεί μια από τις πιο πλούσιες της Ευρώπης: 107 είδη, από τα οποία τα 37 είναι ενδημικά. Επιπλέον έχουν καταγραφεί 40 ενδημικά υποείδη ψαριών. Η ερπετοπανίδα είναι

επίσης πλούσια, με τουλάχιστον 18 είδη αμφιβίων και 59 είδη ερπετών, 60% των οποίων απαντούν στην ευρύτερη περιοχή των ελληνικών υγροτόπων. Η χώρα είναι εξίσου σημαντική και από άποψη ορνιθοπανίδας. Έχουν καταγραφεί 407 είδη πουλιών από τα οποία 240 φωλιάζουν στον ελληνικό χώρο. Μερικά είδη μάλιστα (π.χ. ο Αργυροπελεκάνος, *Pelecanus crispus*) δεν φωλιάζουν σε καμιά άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα θηλαστικά περιλαμβάνουν 116 είδη, από τα οποία 57 ανήκουν στην κατηγορία των απειλούμενων σύμφωνα με την Παγκόσμια Ένωση για τη Διατήρηση της Φύσης (IUCN). Τέλος, τα ασπόνδυλα περιλαμβάνουν περίπου 25.000 είδη, αριθμό εξαιρετικά υψηλό σχετικά με το μικρό μέγεθος της χώρας.

Για την προστασία του ιδιαίτερου αυτού φυσικού πλούτου έχει αναπτυχθεί ένα δίκτυο περιοχών με διαφορετικό καθεστώς προστασίας όπως τα εθνικά πάρκα και εθνικού δρυμοί, τα αισθητικά δάση, τα διατηρητέα μνημεία της φύσης, τα καταφύγια άγριας ζωής, οι υγρότοποι διεθνούς σημασίας (Σύμβαση Ραμσάρ), οι ζώνες ειδικής προστασίας, τόποι κοινοτικής σημασίας, μνημεία παγκόσμιας κληρονομιάς κ.ά. Ταυτόχρονα, αναπτύσσονται δράσεις όπως η ολοκλήρωση της Εθνικής Στρατηγικής και του Σχεδίου Δράσης για τη Βιοποικιλότητα, όπως και η εμβάθυνση του θεσμικού πλαισίου για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας στην Ελλάδα.

Οι θεσμοθετημένοι στόχοι διατήρησης όπως αυτοί ορίστηκαν με τα ΦΕΚ 1807/Β'/22-03-2023, ΦΕΚ 3118/Β'/10-05-23, ΦΕΚ 2007/Β'/29-03-23 και ΦΕΚ 2118/Β'/03-04-23 αφορούν την κάθε προστατευόμενη περιοχή και τα είδη της όπως αυτά περιγράφονται στα τυποποιημένα έντυπα δεδομένων. Ωστόσο, καθώς το ΕΧΠ-ΑΠΕ αφορά όλη την Ελλάδα συνολικά, θα ληφθούν υπόψη οι εθνικοί στόχοι διατήρησης, όπως αυτοί προκύπτουν από την από ΥΠΕΝ/07-2022 Έκθεση Τεκμηρίωσης του LIFE - IP4 NATURA (LIFE16IPE/GR/000002) με θέμα: «Καθορισμός Στόχων Διατήρησης (Conservation Objectives) για του φυσικούς τύπους οικοτόπων», εκ της οποίας προέκυψαν και οι στόχοι διατήρησης ανά προστατευόμενη περιοχή. Στους παρακάτω πίνακες παρατίθενται οι στόχοι διατήρησης της προαναφερθείσας έκθεσης.

Πίνακας 2-1 Ποσοτικοί Στόχοι Διατήρησης σε εθνικό επίπεδο για τα είδη χλωρίδας και πανίδας του παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Ο αστερίσκος «*» υποδηλώνει ότι το εν λόγω είδος είναι είδος προτεραιότητας.

Κωδικός είδους	Ονομασία είδους	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Εξειδικευμένος στόχος
1366	* <i>Monachus monachus</i>	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγόμενων ατόμων	Επίτευξη	500
		Θαλάσσιο Ενδιαίτημα	Έκταση (τ.χλμ.)	Διατήρηση	118.101,9
		Εύρος Εξάπλωσης ⁴	Έκταση (τ.χλμ.)	Διατήρηση	361.801,9
1310	<i>Miniopterus schreibersii</i>	Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 10 χλμ. x 10 χλμ.)	Διατήρηση	1.566
1307	<i>Myotis blythii</i>	Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 10 χλμ. x 10 χλμ.)	Διατήρηση	1.430
1316	<i>Myotis capaccinii</i>	Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 10 χλμ. x 10 χλμ.)	Διατήρηση	1.078
1321	<i>Myotis emarginatus</i>	Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 10 χλμ. x 10 χλμ.)	Διατήρηση	1.393
1324	<i>Myotis myotis</i>	Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 10 χλμ. x 10 χλμ.)	Διατήρηση	964
1306	<i>Rhinolophus blasii</i>	Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 10 χλμ. x 10 χλμ.)	Διατήρηση	1.563
1305	<i>Rhinolophus euryale</i>	Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 10 χλμ. x 10 χλμ.)	Διατήρηση	1.194
1304	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 10 χλμ. x 10 χλμ.)	Διατήρηση	1.814
1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 10 χλμ. x 10 χλμ.)	Διατήρηση	1.680
1372	<i>Capra aegagrus cretica</i>	Πληθυσμός	Αριθμός ενήλικων ατόμων	Διατήρηση	1.000
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 10 χλμ. x 10 χλμ.)	Διατήρηση	6
		Ενδιαίτημα	Έκταση (τ.χλμ.)	Διατήρηση	180
1371	<i>Rupicapra rupicapra balcanica</i>	Πληθυσμός	Αριθμός ατόμων	Επίτευξη	22.000
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 10 χλμ. x 10 χλμ.)	Επίτευξη	316
		Ενδιαίτημα	Έκταση (τ.χλμ.)	Διατήρηση	8.000
1335	<i>Spermophilus citeilus</i>	Πληθυσμός	Έκταση (κελιά 5 χλμ. x 5 χλμ.)	Επίτευξη	450
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 10 χλμ. x 10 χλμ.)	Επίτευξη	250

Κωδικός είδους	Ονομασία είδους	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Εξειδικευμένος στόχος
		Ενδιαίτημα	Έκταση (κελιά 10 χλμ. x 10 χλμ.)	Διατήρηση	250
1352	<i>*Canis lupus (ελληνικοί πληθυσμοί: μόνο αυτοί νοτίως του 39ου παραλλήλου)</i>	Πληθυσμός	Αριθμός ατόμων	Διατήρηση	6001
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 10 χλμ. x 10 χλμ.)	Διατήρηση	1791
		Ενδιαίτημα	Έκταση (τ.χλμ.)	Επίτευξη	14.000 ¹
1354	<i>*Ursus arctos</i>	Πληθυσμός	Αριθμός ατόμων	Επίτευξη	700
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 10 χλμ. x 10 χλμ.)	Διατήρηση	341
		Ενδιαίτημα	Έκταση (κελιά 10 χλμ. x 10 χλμ.)	Διατήρηση	341
1355	<i>Lutra lutra</i>	Πληθυσμός	Έκταση (κελιά 5 χλμ. x 5 χλμ.)	Διατήρηση	1.500
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 10 χλμ. x 10 χλμ.)	Διατήρηση	835
1193	<i>Bombina variegata</i>	Πληθυσμός	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	9.500
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	9.862
5359	<i>Lyciasalamandra helverseni</i>	Πληθυσμός	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	260
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	260
1171	<i>Triturus ivanbureschi</i>	Πληθυσμός	Έκταση (κελιά 5 χλμ. x 5 χλμ.)	Διατήρηση	62
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	2.425
5364	<i>Triturus macedonicus</i>	Πληθυσμός	Έκταση (κελιά 5 χλμ. x 5 χλμ.)	Διατήρηση	89
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	2.703
1220	<i>Emys orbicularis</i>	Πληθυσμός	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	2.200
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	1.401
2373	<i>Mauremys rivulata</i>	Πληθυσμός	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	1.495
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	1.495

Κωδικός είδους	Ονομασία είδους	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Εξειδικευμένος στόχος
1219	<i>Testudo graeca</i>	Πληθυσμός	Αριθμός ατόμων	Διατήρηση	500.000
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	10.271
1217	<i>Testudo hermanni</i>	Πληθυσμός	Αριθμός ατόμων	Διατήρηση	1.000.000
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	23.599
1218	<i>Testudo marginata</i>	Πληθυσμός	Αριθμός ατόμων	Διατήρηση	1.000.000
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	10.662
1279	<i>Elaphe quatuorlineata</i>	Πληθυσμός	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	11.000
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	11.031
5194	<i>Elaphe sauromates</i>	Πληθυσμός	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	1.809
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	1.809
6095	<i>Zamenis situla</i>	Πληθυσμός	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	21.000
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	23.774
1296	<i>*Macrovipera schweizeri</i>	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγόμενων	Διατήρηση	4.900
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	180
1298	<i>Vipera graeca</i>	Πληθυσμός	Έκταση (κελιά 5 χλμ. x 5 χλμ.)	Διατήρηση	15
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	410
1842	<i>*Androcymbium rechingeri</i>	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγόμενων ατόμων	Επίτευξη	900.000
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 2 χλμ. x 2 χλμ.)	Διατήρηση	7
		Ενδιαίτημα	Έκταση (τ.χλμ.)	Διατήρηση	0,14
1766	<i>*Anthemis glaberrima</i>	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγόμενων ατόμων	Διατήρηση	70.000
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	6

Κωδικός είδους	Ονομασία είδους	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Εξειδικευμένος στόχος
		Ενδιαίτημα	Έκταση (τ.χλμ.)	Διατήρηση	0,0365
1605	<i>*Bupleurum capillare</i>	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγόμενων ατόμων	Διατήρηση	10.000
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	20
1806	<i>*Centaurea attica ssp. megarensis</i>	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγόμενων ατόμων	Διατήρηση	7.000
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 2 χλμ. x 2 χλμ.)	Διατήρηση	7
		Ενδιαίτημα	Έκταση (τ.χλμ.)	Διατήρηση	0,4
6197	<i>*Centaurea heldreichii</i>	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγωγικών και βλαστητικών ατόμων	Διατήρηση	4.000
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	5
		Ενδιαίτημα	Έκταση (τ.χλμ.)	Διατήρηση	0,9
1776	<i>*Centaurea kalambakensis</i>	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγόμενων ατόμων	Διατήρηση	1.000
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 2 χλμ. x 2 χλμ.)	Διατήρηση	1
		Ενδιαίτημα	Έκταση (τ.χλμ.)	Διατήρηση	0,04
1778	<i>*Centaurea lactiflora</i>	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγόμενων ατόμων	Διατήρηση	2.500
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 2 χλμ. x 2 χλμ.)	Διατήρηση	3
		Ενδιαίτημα	Έκταση (τ.χλμ.)	Διατήρηση	0,12
1780	<i>*Centaurea niederi</i>	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγόμενων ατόμων	Διατήρηση	14.300
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	47
		Ενδιαίτημα	Έκταση (τ.χλμ.)	Διατήρηση	6,9
1799	<i>*Centaurea peucedanifolia</i>	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγόμενων ατόμων	Διατήρηση	400
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	3
		Ενδιαίτημα	Έκταση (τ.χλμ.)	Διατήρηση	0,03

Κωδικός είδους	Ονομασία είδους	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Εξειδικευμένος στόχος
6198	<i>*Centaurea princeps</i>	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγόμενων ατόμων	Διατήρηση	6.400
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	4
		Ενδιαίτημα	Έκταση (τ.χλμ.)	Διατήρηση	0,2
4082	<i>Crepis pusilla</i>	Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 10 χλμ. x 10 χλμ.)	Επίτευξη	44
6996	<i>Dactylorhiza kalopissii</i> subsp. <i>kalopissii</i>	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγόμενων ατόμων	Επίτευξη	6.000
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Επίτευξη	44
6927	<i>Himantoglossum jankae</i>	Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 10 χλμ. x 10 χλμ.)	Διατήρηση	189
1433	<i>*Hypericum ciferum</i>	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγόμενων ατόμων	Διατήρηση	4.000
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	7
		Ενδιαίτημα	Έκταση (τ.χλμ.)	Διατήρηση	0,3
6194	<i>*Iberis runemarkii</i>	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγόμενων ατόμων	Επίτευξη	250
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	2
		Ενδιαίτημα	Έκταση (τ.χλμ.)	Διατήρηση	0,01
1718	<i>*Linaria hellenica</i>	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγόμενων ατόμων	Διατήρηση	40.000
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 2 χλμ. x 2 χλμ.)	Διατήρηση	7
		Ενδιαίτημα	Έκταση (τ.χλμ.)	Διατήρηση	0,3
1428	<i>Marsilea quadrifolia</i>	Πληθυσμός	Έκταση (τ.μ.)	Διατήρηση	300.000 (2)
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	15
1684	<i>*Nepeta sphaciotica</i>	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγόμενων ατόμων	Διατήρηση	40.000
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	2
		Ενδιαίτημα	Έκταση (τ.χλμ.)	Διατήρηση	0,07

Κωδικός είδους	Όνομασία είδους	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Εξειδικευμένος στόχος
1685	<i>Origanum dictamnus</i>	Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 10 χλμ. x 10 χλμ.)	Διατήρηση	46
1481	<i>Paeonia clusii</i> ssp. <i>rhodia</i>	Πληθυσμός	Συστάδες	Επίτευξη	1.400
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 2 χλμ. x 2 χλμ.)	Διατήρηση	13
1896	<i>Phoenix theophrasti</i>	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγόμενων ατόμων	Επίτευξη	6.600 (3)
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 2 χλμ. x 2 χλμ.)	Διατήρηση	17
1459	* <i>Silene holzmanii</i>	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγόμενων ατόμων	Επίτευξη	22.000
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Επίτευξη	37
		Ενδιαίτημα	Έκταση (τ.χλμ.)	Επίτευξη	0,3
1463	* <i>Silene orphanidis</i>	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγόμενων ατόμων	Επίτευξη	250
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	2
		Ενδιαίτημα	Έκταση (τ.χλμ.)	Διατήρηση	0,14
1732	* <i>Veronica oetea</i>	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγόμενων ατόμων	Διατήρηση	150.000
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 1 χλμ. x 1 χλμ.)	Διατήρηση	3
		Ενδιαίτημα	Έκταση (τ.χλμ.)	Διατήρηση	0,0009
1436	<i>Zelkova abelicea</i>	Πληθυσμός	Αριθμός αναπαραγόμενων ατόμων	Επίτευξη	18.950
		Εξάπλωση	Έκταση (κελιά 5 χλμ. x 5 χλμ.)	Διατήρηση	23
		Ενδιαίτημα	Έκταση (τ.χλμ.)	Διατήρηση	12

Υπόμνημα

1 νοτίως του 39ου παραλλήλου

2 Μέση παρουσία 0,3 ρίζες ανά τ. μ.

3 Η αναλογία φύλου ανά υποπληθυσμό θα πρέπει να λαμβάνει τιμή μέσα στο εύρος 0,9-1,1

4 Για το είδος *Monachus monachus*, οι στόχοι καθορίζονται ως προς τον πληθυσμό, το θαλάσσιο ενδιαίτημα και το εύρος εξάπλωσης (τα εξωτερικά όρια της συνολικής έκτασης μέσα στην οποία βρίσκεται το ενδιαίτημα του είδους και οι περιοχές μετακίνησής του).

Πίνακας 2-2 Ποσοτικοί Στόχοι Διατήρησης σε εθνικό επίπεδο για τους τύπους οικοτόπων του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Ο αστερίσκος «*» υποδηλώνει τύπους οικοτόπων προτεραιότητας.

Κωδικός	Ονομασία τύπου οικοτόπου	Παράμετρος	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Εξειδικευμένος στόχος
1240	Απόκρημνες βραχώδεις ακτές με βλάστηση στη Μεσόγειο με ενδημικά <i>Limonium</i> spp.	Έκταση	τ. χλμ.	Διατήρηση	305,75
1430	Αλο-νιτρόφιλες λόχμες (Pegano-Salsoletea)	Έκταση	τ. χλμ.	Διατήρηση	2,33
1510	*Μεσογειακές αλατούχες στέππες (Limonietalia)	Έκταση	τ. χλμ.	Επίτευξη	0,8
2220	Θίνες με <i>Euphorbia terracina</i>	Έκταση	τ. χλμ.	Διατήρηση	9,63
2270	*Θίνες με δάση από <i>Pinus pinea</i> ή/και <i>Pinus pinaster</i>	Έκταση	τ. χλμ.	Διατήρηση	10,96
3170	*Μεσογειακά εποχιακά τέλματα	Έκταση	τ. χλμ.	Διατήρηση	1,93
5110	Σταθερές ξηροθερμόφιλες διαπλάσεις με <i>Buxus sempervirens</i> των βραχωδών κλιτύων (Berberidion P.P.)	Έκταση	τ. χλμ.	Διατήρηση	15,51
5330	Θερμομεσογειακές και προεξημικές λόχμες	Έκταση	τ. χλμ.	Διατήρηση	301,04
7230	Αλκαλικοί χαμηλοί τυρφώνες	Έκταση	τ. χλμ.	Διατήρηση	1,16
8140	Λιθώνες της Ανατολικής Μεσογείου	Έκταση	τ. χλμ.	Διατήρηση	64,3
8310	Σπήλαια των οποίων δεν γίνεται τουριστική εκμετάλλευση	Έκταση	τ. χλμ.	Διατήρηση	0,3
8320	Εκτάσεις λάβας και φυσικές κοιλότητες	Έκταση	τ. χλμ.	Διατήρηση	3,2
91CA	Πευκοδάση (<i>Pinus sylvestris</i>) Ροδόπης και Οροσειράς του Αίμου	Έκταση	τ. χλμ.	Διατήρηση	182,8
9260	Δάση με <i>Castanea sativa</i>	Έκταση	τ. χλμ.	Διατήρηση	484,2
9290	Δάση με <i>Cupressus</i> (Acero-Cupression)	Έκταση	τ. χλμ.	Διατήρηση	434
92C0	Δάση <i>Platanus orientalis</i> και <i>Liquidambar orientalis</i> (Platanion orientalis)	Έκταση	τ. χλμ.	Διατήρηση	551,1
9370	*Φοινικοδάση του <i>Phoenix</i>	Έκταση	τ. χλμ.	Διατήρηση	1,28
9410	Οξύριλα δάση με <i>Picea</i> σε επίπεδα ορεινά έως αλπικά (Vaccinio-Piceetea)	Έκταση	τ. χλμ.	Διατήρηση	80,2
9530	* (Υπο) μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά μαυρόπευκα	Έκταση	τ. χλμ.	Διατήρηση	2.582,60
9540	Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου	Έκταση	τ. χλμ.	Διατήρηση	6.882,20
95A0	Υπερορεινά μεσογειακά πευκοδάση	Έκταση	τ. χλμ.	Διατήρηση	286,43

2.3 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΩΝ ΠΤΥΧΩΝ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΟΥ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΑΝ ΝΑ ΕΧΟΥΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΕ ΤΟΠΟΥΣ NATURA 2000

2.3.1 Μέγεθος και κλίμακα

Η κλίμακα του σχεδίου είναι στο επίπεδο όλης της επικράτειας καθώς εξετάζονται κατευθύνσεις και ρυθμίσεις της δραστηριότητας για όλη την Ελλάδα. Το μεγάλο μέγεθος του Σχεδίου σε όλη τη χώρα και ο μεγάλος αντίστοιχα αριθμός των εκτάσεων του δικτύου Natura είναι πιθανόν συνδέεται με σημαντικές επιπτώσεις στους τόπους του δικτύου ως προς διάφορους στόχους διατήρησης, όπως η μείωση τύπων οικοτόπων και η μείωση πληθυσμών.

2.3.2 Απόσταση από τους τόπους Natura 2000

Δεν τίθεται περιορισμός ως προς τη θέση των στοιχείων του Σχεδίου και τις αποστάσεις από τους τόπους Natura 2000 καθώς οι εγκαταστάσεις ΑΠΕ μπορούν να βρίσκονται και εντός των τελευταίων (με συγκεκριμένους περιορισμούς ως προς την εγκατάστασή τους σε κάποιες ζώνες όπως θα αναλυθεί παρακάτω). Άρα είναι πιθανό οι δραστηριότητες που περιγράφονται στο σχέδιο να ασκήσουν πίεση στους τόπους του δικτύου Natura 2000 ως προς τους στόχους ακεραιότητας, και μείωση στα είδη από οχλήσεις.

2.3.3 Δέσμευση γης (άμεση/ έμμεση)

Η άμεση δέσμευση γης για την εγκατάσταση ΑΠΕ, αν και διαφορετική ανά κατηγορία ΑΠΕ, είναι πολύ μικρή συγκριτικά με άλλες ανθρώπινες δραστηριότητες. Στις αιολικές εγκαταστάσεις η κάλυψη επιφάνειας είναι σημειακή σχεδόν (μικρή εμβαδική κάλυψη από τις πλατείες των Ανεμογεννητριών Α/Γ) ή και γραμμική (δρόμοι και ηλεκτρικά δίκτυα σύνδεσης, με πολύ μικρή εμβαδική κάλυψη). Στα ΦΒ η δέσμευση γης είναι σημαντική (εμβαδική) και μεγαλύτερη από τις άλλες μορφές. Εν τούτοις σημειώνεται ότι στα ΦΒ καλύπτεται το 60% του πολυγώνου αδειοδότησης (το υπόλοιπο αφήνεται χωρίς κάλυψη, εκ της νομοθεσίας), ενώ και μεγάλο μέρος της δέσμευσης γης μπορεί να επιτελεί μέρος της φυσικής ή ημιφυσικής λειτουργίας, καθώς μπορεί να διατηρηθεί η υπάρχουσα ή νέα ποώδης κυρίως βλάστηση. Επιπλέον τα ΦΒ χωροθετούνται εκτός περιοχών natura. Στα υδροηλεκτρικά έργα είναι επίσης σημειακή. Σε όλες πάντως τις μορφές ΑΠΕ θα υπάρξει κάποια κάλυψη και δέσμευση γης, και καθώς είναι δυνατόν οι αναπτύξεις να γίνονται εντός περιοχών Natura (ή ορισμένων ζωνών τους), δεν μπορεί να αποκλειστεί η πιθανότητα να επέλθουν επιπτώσεις στην ακεραιότητα των τόπων του δικτύου Natura 2000.

2.3.4 Απαιτούμενοι πόροι (π.χ. υδροληψία, εκσκαφή εδάφους/ ορυκτών)

Οι εγκαταστάσεις των ΑΠΕ δεν απαιτούν τη χρήση υδατικών πόρων σε σημαντικό βαθμό, εκτός από τα υδροηλεκτρικά, παρά μόνο για τις ανάγκες των εργαζομένων και τυχόν έκπλυση π.χ. των Φ/Β πάνελ. Εκσκαφές είναι απαραίτητες για τη χάραξη δρόμων πρόσβασης (αν και τμήμα της πρόσβασης χρησιμοποιεί πάντα σχεδόν υφιστάμενο δίκτυο) και κυρίως για τη θεμελίωση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της γεωθερμικής ενέργειας και της βιοενέργειας. Χρησιμοποιούνται επίσης ορυκτοί πόροι και αδρανή υλικά για τις κατασκευές και την κατασκευή των ανεμογεννητριών, φωτοβολταϊκών κ.λπ., η σημαντικότητα των οποίων μπορεί να αξιολογηθεί με την ανάλυση κύκλου ζωής.

2.3.5 Εκπομπές (απόρριψη στο έδαφος, το νερό ή τον αέρα)

Οι δραστηριότητες των ΑΠΕ δημιουργούν στερεά απόβλητα κατά την κατασκευή τους, σε διαφορετικό βαθμό ανά μορφή ΑΠΕ. Κατά τη λειτουργία τους δεν παράγονται κατά κανόνα στερεά απόβλητα, ενώ παράγονται απόβλητα από την αποξήλωση των εγκαταστάσεών τους μετά το πέρας λειτουργίας τους, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων όμως είναι ανακυκλώσιμα. Υγρά απόβλητα παράγονται σε μικρό βαθμό κατά την κατασκευή των ΑΠΕ, και ελάχιστα κατά τη λειτουργία τους. Αέρια απόβλητα παράγονται κατά την κατασκευή των έργων (κυρίως σκόνη) ενώ κατά τη λειτουργία όλων σχεδόν των μορφών ΑΠΕ δεν παράγονται, εξ ορισμού, με εξαίρεση τη βιομάζα. Εκπομπές θορύβου παράγονται από την κατασκευή όλων των μορφών ΑΠΕ και κατά τη λειτουργία από τα αιολικά..

Συνοπτικά οι πιθανές επιπτώσεις που ενδέχεται προκληθούν από τις εκπομπές είναι οι εξής:

- Ρύπανση με στερεά και υγρά απόβλητα κυρίως κατά την κατασκευή (εδάφους, υδάτων, ατμόσφαιρας) με επίδραση στη βιοποικιλότητα
- Μείωση ή επίδραση στα υδατικά αποθέματα στην περίπτωση των ΜΥΗΣ ή των υβριδικών.
- Αύξηση θορύβου στο περιβάλλον και γενικότερης όχλησης στα είδη από την κατασκευή, αλλά και κατά τη λειτουργία των αιολικών κυρίως (ιδιαίτερα για τις προστατευόμενες περιοχές).
- Αλλαγή χρήσεων γης και απώλεια φυσικών ενδιατημάτων και οικοτόπων, καθώς και καλλιεργητικών περιοχών

- Επίδραση στο τοπίο που ενδέχεται να επιδρά και στη βιοποικιλότητα σε κάποιο βαθμό.
- Άμεσες επιπτώσεις στους πληθυσμούς ειδών με θανάτωση ατόμων (π.χ. από προσκρούσεις), δημιουργία φραγμού κ.ά.

Συνεπώς δεν μπορεί να αποκλειστεί η πιθανότητα οι εκπομπές αυτές, κατά περίπτωση, να βλάψουν τους στόχους διατήρησης και τη βιοποικιλότητα των προστατευόμενων περιοχών.

2.3.6 Απαιτήσεις σχετικά με τη μεταφορά

Η μεταφορά προϊόντων χωματισμών κατά τη διάνοιξη δρόμων πρόσβασης (κυρίως στα αιολικά) καθώς και τμημάτων των Α/Γ και των ΦΒ πάνελ ασκεί πιέσεις στο περιβάλλον με τη διασπορά σκόνης, την ατμοσφαιρική ρύπανση και θόρυβο από την κίνηση των οχημάτων. Συνεπώς, εφόσον οι εγκαταστάσεις βρίσκονται εντός ή κοντά σε τόπους του δικτύου Natura 2000, είναι πιθανόν να υπάρξουν αρνητικές επιπτώσεις στους στόχους διατήρησης τύπων οικοτόπων κοινοτικού ενδιαφέροντος αλλά και ειδών.

2.3.7 Διάρκεια και χρονοδιάγραμμα κατασκευής, λειτουργίας, παροπλισμού

Σε γενικές γραμμές οι ανεμογεννήτριες και τα φωτοβολταϊκά έχουν διάρκεια ζωής περί τα 25 έτη και μετά τον παροπλισμό τους η περιοχή εγκατάστασή τους μπορεί να συνεχίσει να χρησιμοποιείται για τον ίδιο σκοπό. Ωστόσο, δεν υπάρχει συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα καθώς πρόκειται για γενικό σχεδιασμό και ρυθμίσεις μιας δραστηριότητας και όχι συγκεκριμένο έργο. Σε κάθε περίπτωση η εφαρμογή του Σχεδίου θα έχει διάρκεια τουλάχιστον έξι ετών έως την τακτική αναθεώρησή του, άρα στο διάστημα αυτό είναι πιθανόν οι αρνητικές επιπτώσεις που εκτιμήθηκαν στα προηγούμενα εδάφια να είναι σημαντικές.

2.4 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΠΙΘΑΝΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΕ ΤΟΠΟΥΣ NATURA 2000 ΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΥΠΟΨΗ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΥ

2.4.1 Μείωση της έκτασης οικοτόπου, υποβάθμιση ή κατακερματισμός οικοτόπου

Σε περιπτώσεις που θα υπάρξει ενδιαφέρον για κατασκευή νέων εγκαταστάσεων ΑΠΕ σε περιοχές Natura 2000 αναμένεται πιθανή μείωση της έκτασης των φυσικών τύπων οικοτόπων και κατακερματισμός τους. Η διατήρηση της έκτασης των τύπων οικοτόπων του Παραρτήματος Ι αποτελεί το βασικό και μοναδικό κριτήριο των θεσμοθετημένων στόχων διατήρησης για τους οικοτόπους και (με εξαίρεση αυτούς που χαρακτηρίζονται ως προτεραιότητας όπου δεν επιτρέπεται η μείωσή τους) αν δεν ληφθεί μέριμνα σε επιμέρους περιπτώσεις έργων που θα σχεδιαστούν μπορεί να έρθουν σε αντίθεση με τους στόχους διατήρησης αυτών των οικοτόπων. Επιπλέον, αναμένεται υποβάθμιση των τύπων οικοτόπων λόγω ρύπανσης αν δεν ληφθούν κατάλληλα μέτρα. Η μείωση της έκτασης των τύπων οικοτόπων έχει αντίκτυπο και στα είδη που εξαρτώνται απόλυτα από αυτούς και είναι πιθανόν να μειωθούν οι πληθυσμοί τους, το ενδιαίτημα και η εξάπλωσή τους, παράγοντες οι οποίοι αποτελούν τους θεσμοθετημένους στόχους διατήρησής τους.

2.4.2 Ενοχλήσεις με επιπτώσεις στα είδη, μείωση των πληθυσμών και της πυκνότητας των ειδών

Οι εγκαταστάσεις ΑΠΕ προκαλούν αύξηση των οχλήσεων στην πανίδα μέσω του θορύβου (π.χ. από τις μεταφορές, ή τη λειτουργία των μηχανημάτων), τη σκόνη (κυρίως κατά τις κατασκευές), τη φωτορύπανση (π.χ. νυχτερινός φωτισμός ασφαλείας) και γενικότερα την ανθρώπινη παρουσία που προκαλεί την αλλαγή συμπεριφοράς των ειδών για να αποφύγουν τον άνθρωπο. Συνεπώς, όταν σε φυσικές περιοχές όπως οι Natura 2000 αυξάνεται η ανθρώπινη δραστηριότητα, αυτό είναι πιθανόν να έχει επιπτώσεις στα συμπεριφορικά μοτίβα των οργανισμών, αλλαγή στη φυσιολογία τους (π.χ. αύξηση επιπέδων στρες), στις μετακινήσεις τους, αύξηση στο ενεργειακό κόστος (λόγω σπατάλης ενέργειας στην αποφυγή) κ.λπ., καταστάσεις που με τη σειρά τους είναι πιθανόν να οδηγήσουν σε μείωση των πληθυσμών και της πυκνότητάς τους τουλάχιστον σε μία συγκεκριμένη περιοχή, εφόσον βέβαια δεν λαμβάνονται μέτρα.

2.4.3 Αλλαγές στις οικολογικές λειτουργίες και/ ή τα χαρακτηριστικά, οι οποίες είναι σημαντικές για τις οικολογικές απαιτήσεις των οικοτόπων και των ειδών (π.χ. ποιότητα και ποσότητα υδάτων)

Η τυχόν ρύπανση με στερεά και υγρά απόβλητα, η μείωση υδατικών αποθεμάτων και άλλων πόρων, αυξημένα επίπεδα θορύβου, η αλλαγή χρήσεων γης, η απώλεια φυσικών ενδιαιτημάτων είναι καταστάσεις που είναι πιθανό να επηρεάσουν αρνητικά τις οικολογικές λειτουργίες και τα χαρακτηριστικά των περιοχών Natura 2000 είτε αφαιρώντας πόρους από το περιβάλλον είτε υποβαθμίζοντας την καταλληλότητά του ως ενδιαίτημα. Θα πρέπει να λαμβάνονται μέτρα συνεπώς, ώστε τα χαρακτηριστικά του Σχεδίου των ΑΠΕ να μην επιδρούν στη βιοποικιλότητα των τόπων του δικτύου Natura 2000.

2.4.4 Παρεμβολή στις βασικές σχέσεις που ορίζουν τη δομή και τη λειτουργία του τόπου

Οι βασικές σχέσεις οργανισμών με το βιοτικό και αβιοτικό περιβάλλον τους είναι αλληλοεξαρτώμενες και επηρεάζονται με ποικίλους, άμεσους και έμμεσους τρόπους από τις ανθρώπινες δραστηριότητες συμπεριλαμβανομένου των εγκαταστάσεων ΑΠΕ, εφόσον δεν λαμβάνονται μέτρα. Επομένως, οποιαδήποτε διαταραχή στο περιβάλλον (όπως περιεγράφηκε παραπάνω) είναι πιθανό να έχει αλυσιδωτές αρνητικές επιδράσεις, εφόσον δεν λαμβάνονται μέτρα ήδη σε στρατηγικό επίπεδο.

2.5 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΠΙΘΑΝΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕ ΆΛΛΑ ΣΧΕΔΙΑ Η ΕΡΓΑ

2.5.1 Κατάλογος και περιγραφή των έργων που ενδέχεται να συντελούν στις σωρευτικές επιπτώσεις

Τα κυριότερα σχέδια που είναι δυνατόν να έχουν σωρευτικές επιπτώσεις με το ΕΧΠ-ΑΠΕ σημειώνονται στον επόμενο πίνακα, και εξετάζονται ως προς τις σωρευτικές τους επιπτώσεις από κοινού με το ΕΧΠ-ΑΠΕ.

Πίνακας 2-3 Σχέδια που ενδέχεται να συντελούν σε σωρευτικές επιπτώσεις με το ΕΧΠ-ΑΠΕ

Κείμενο	ΦΕΚ	
Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΓΠΧΣΑΑ)	128/Α/2008	
Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Ε.Π.Χ.Σ.Α.Α. ΑΠΕ)	2464/Β/2008	
Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για την Βιομηχανία (Ε.Π.Χ.Σ.Α.Α. Βιομηχανίας)	151/ΑΑΠΘ/2009	
Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις υδατοκαλλιέργειες	2505/Β/2011	
Αξιολόγηση και Αναθεώρηση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό	Έγινε διαβούλευση, νέα δημοσιοποίηση, υπό έγκριση	
Αξιολόγηση και Αναθεώρηση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τη Βιομηχανία	Υπό αξιολόγηση	
Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις Ορυκτές Πρώτες Ύλες (ΕΧΠ – Ο)	Υπό αξιολόγηση	
ΣΔΛΑΠ και ΣΔΚΠΛΑΠ	ΣΔΛΑΠ	ΣΔΚΠΛΑΠ
Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Πελοποννήσου ΥΔ 01	86/Α/ 2024	2640/ Β/2018
Υδατικό Διαμέρισμα Βόρειας Πελοποννήσου ΥΔ 00	85/Α/ 2024	2691/ Β/2018
Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Πελοποννήσου ΥΔ 03	113/Α/ 2024	2692/ Β/2018
Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας ΥΔ 04	84/Α/ 2024	2686/ Β/2018
Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου ΥΔ 05	71/Α/ 2024	2684/ Β/2018
Υδατικό Διαμέρισμα Αττικής ΥΔ 06	73/Α/ 2024	2693/ Β/2018
Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας ΥΔ 07	74/Α/ 2024	2682/ Β/2018
Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας ΥΔ 08	83/Α/ 2024	2685/ Β/2018
Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Μακεδονίας ΥΔ 09	111/Α/ 2024	2689/ Β/2018
Υδατικό Διαμέρισμα Κεντρικής Μακεδονίας ΥΔ 10	70/Α/ 2024	2638/ Β/2018
Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Μακεδονίας ΥΔ 11	82/Α/ 2024	2690/ Β/2018
Υδατικό Διαμέρισμα Θράκης ΥΔ 12	81/Α/ 2024	2688,2639/ Β/2018
Υδατικό Διαμέρισμα Κρήτης ΥΔ 13	112/Α/ 2024	2687, 5646 / Β/2018
Υδατικό Διαμέρισμα Νήσων Αιγαίου ΥΔ 14	87/Α/ 2024	2683/ Β/2018
2η Αναθεώρηση Προκαταρκτικής Αξιολόγησης Κινδύνων Πλημμύρας	δημοσίευση Δεκέμβριος 2025	
1 ^η Αναθεώρηση Σχεδίων Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας	Έγκριση Σεπτέμβριος 2025	

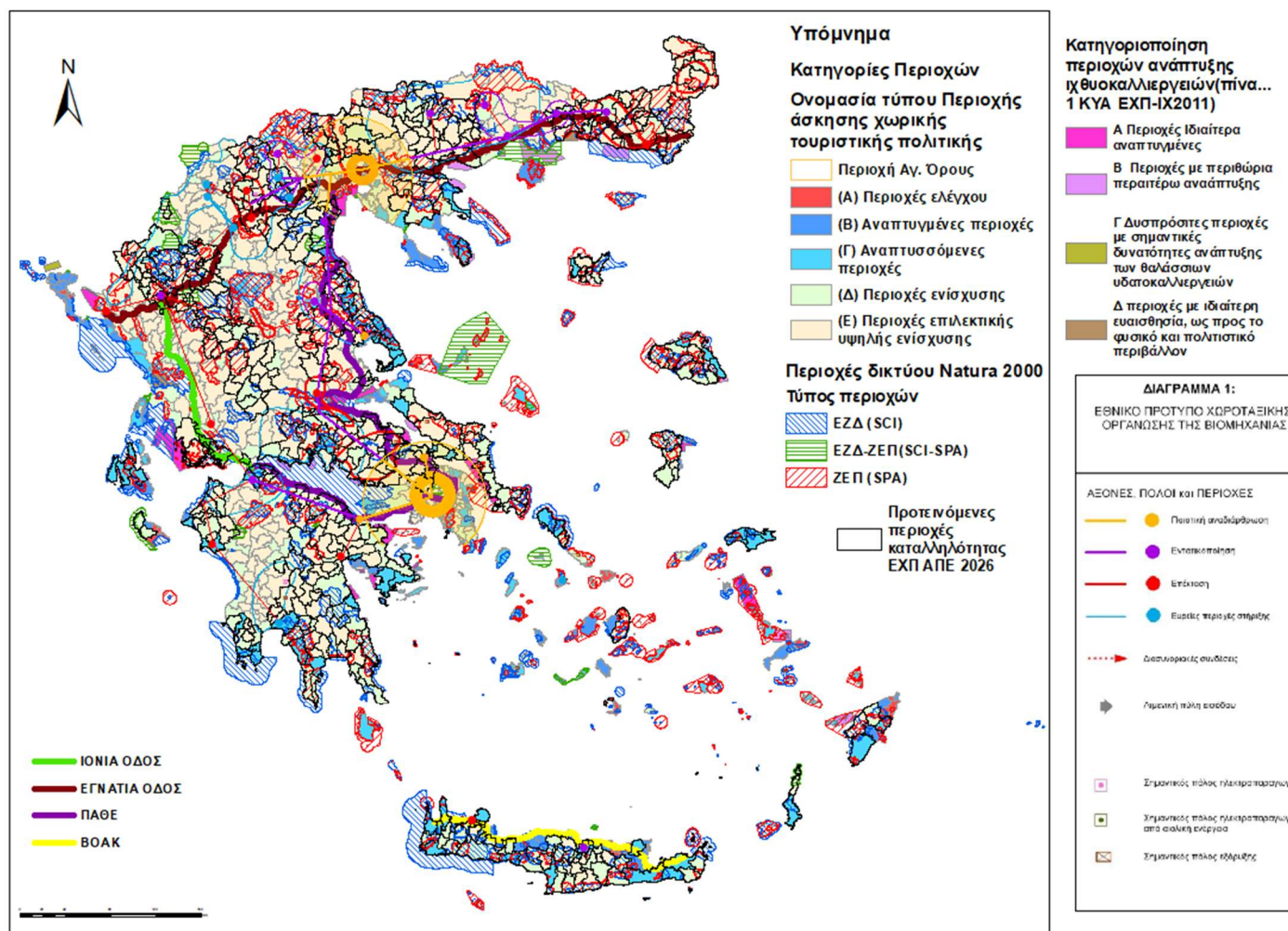
Επιπλέον εξετάζονται και άλλα μεγάλα έργα, μεταξύ των οποίων:

- ο αυτοκινητόδρομος στην Κρήτη (ΒΟΑΚ), λόγω του μεγάλου μήκους του, καθώς διατρέχει το βόρειο μέρος όλης της Κρήτης, σημαντικό μέρος του οποίου δεν έχει ακόμη κατασκευαστεί. Οπότε εξετάζονται οι ενδεχόμενες σωρευτικές επιπτώσεις με το ΕΧΠ-ΑΠΕ και τα λοιπά Σχέδια, κατά την φάση κατασκευής του αλλά και της λειτουργίας του.

- Οι αυτοκινητόδρομοι ΠΑΘΕ, Ιόνιας και Εγνατίας οδού κατά τη λειτουργία τους, καθώς διατρέχουν μεγάλο μέρος της χώρας.
- Το νέο υπό κατασκευή αεροδρόμιο στο Καστέλλι Ηρακλείου.

Σημειώνεται ότι λαμβάνονται υπόψη και οι εγκρεκριμένες από το ΥΠΕΝ Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες ΕΠΜ.

Στην επόμενη εικόνα παρατίθενται οι χωρικές παρεμβάσεις των παραπάνω σχεδίων και έργων, με τη βοήθεια γεωγραφικών συστημάτων πληροφοριών (GIS), με βάση γεωχωρικά δεδομένα από τη Διεύθυνση Χωροταξικού Σχεδιασμού/Τμήμα Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων του ΥΠΕΝ.

Εικόνα 2-1 Περιοχές δράσεων Σχεδίων που ελέγχονται ως προς τις δυνητικές σωρευτικές επιπτώσεις.

Η δυσκολία εστίασης στο χάρτη της παραπάνω εικόνας, λόγω της κλίμακας, είναι εμφανής. Εν τούτοις είναι σαφές ότι υπάρχει επικάλυψη δραστηριοτήτων των διαφόρων σχεδίων, με αυτό των ΑΠΕ και με πολλούς τόπους του δικτύου Natura 2000. Η παρατήρηση αυτή υποδηλώνει, όπως θα δειχθεί και στη συνέχεια, ότι δεν μπορεί να αποκλειστεί η πιθανότητα ύπαρξης σωρευτικών επιπτώσεων στους τόπους του δικτύου Natura 2000. Στην εξέταση λοιπόν της δέουσας εκτίμησης, θα γίνει πιο αναλυτική περιγραφή του παραπάνω χάρτη.

2.5.2 Παράγοντες επιπτώσεων που πρέπει να εξετάζονται για σωρευτικές επιπτώσεις

Το μέγεθος και η έκταση των εγκαταστάσεων ΑΠΕ αφορά σημαντικό μέρος της χώρας. Έτσι, τα όρια για την εξέταση των σωρευτικών επιπτώσεων είναι ολόκληρη η επικράτεια καθώς αφενός οι δράσεις και ρυθμίσεις για τον τουρισμό, όπως και τα περισσότερα από τα λοιπά Σχέδια και Έργα εκτείνονται σε όλη σχεδόν τη χώρα με εξαιρέσεις μικρές περιοχές (π.χ. θαλάσσια πάρκα). Αφετέρου, οι τόποι του δικτύου Natura 2000 είναι διεσπαρμένοι σε όλη τη χώρα.

Εν τούτοις, δεν συμβαίνει το ίδιο για τα περισσότερα από τα λοιπά ΕΧΠ, τα οποία, αν και έχουν ισχύ για όλη τη χώρα, έχουν εστιασμένο χαρακτήρα εφαρμογής σε περιορισμένες περιοχές. Έτσι, το ΕΧΠ για τις υδατοκαλλιέργειες αφορά συγκεκριμένες μόνο περιοχές της θάλασσας και των εσωτερικών υδάτων και αντίστοιχα το ΕΧΠ για τη βιομηχανία και τα έργα των οδικών αξόνων που έχουν υλοποιηθεί ή είναι υπό υλοποίηση (ΒΟΑΚ) αφορούν συγκεκριμένες περιοχές. Συνεπώς, ενώ από μόνο του το ΕΧΠ-ΑΠΕ ενδέχεται να έχει επιπτώσεις σε όλους τους τόπους του δικτύου Natura, καθώς αφορά δράσεις που μπορούν να επηρεάσουν σχεδόν όλους τους τόπους, σωρευτικά η αλληλεπίδραση με το ΕΧΠ υδατοκαλλιεργειών μπορεί να συμβεί μόνο στις λίγες καθορισμένες υδάτινες περιοχές του τελευταίου και μόνο τα θαλάσσια αιολικά ή θαλάσσια πλωτά ΦΒ. Το ίδιο και με το ΕΧΠ ορυκτών πόρων, αλλά και βιομηχανίας, όπου και πάλι οι τόποι του δικτύου Natura 2000 που μπορούν να επηρεαστούν από αυτά είναι περιορισμένοι, σε αντίθεση με το ΕΧΠ-ΑΠΕ.

Στους κοινούς όμως τόπους του δικτύου με τα λοιπά Σχέδια και Έργα, οι επιπτώσεις που ενδέχεται να επέλθουν σωρευτικά μπορούν να προέλθουν κυρίως από:

1. Όχληση από θόρυβο, σκόνη και αέριους ρύπους (εκπομπές) κατά την κατασκευή. Η αλληλεπίδραση είναι πιθανή μεταξύ των δράσεων κατασκευής έργων ΑΠΕ, τουριστικών καταλυμάτων, βιομηχανικών εγκαταστάσεων, έργων αξιοποίησης ορυκτών πόρων, έργων οδικών αξόνων (όπως του ΒΟΑΚ)

2. Η όχληση από σκόνη και αέριους ρύπους κατά τη λειτουργία δεν είναι πιθανή, λόγω των μικρών έως αμελητέων εκπομπών κατά κανόνα των έργων ΑΠΕ. Εν τούτοις δεν μπορεί να αποκλειστεί η πιθανότητα σωρευτικών επιπτώσεων από τις εκπομπές θορύβου κατά τη λειτουργία αιολικών με τις εκπομπές από τη λειτουργία εξορύξεων και βιομηχανικών εγκαταστάσεων.
3. Δέσμευση γης. Η αλληλεπίδραση των ΑΠΕ είναι πιθανή σε συνδυασμό με βιομηχανικές εγκαταστάσεις, τουριστικά καταλύματα, οδικούς άξονες (όπως του ΒΟΑΚ, του ΠΑΘΕ, της Εγνατίας) ή άλλα μεγάλα έργα όπως το νέο αεροδρόμιο στο Καστέλι Ηρακλείου.
4. Κατανάλωση απαιτούμενων πόρων, όπως υδροληψία, εκσκαφές κ.λπ. Η αλληλεπίδραση είναι πιθανή μεταξύ των δράσεων λειτουργίας έργων ΑΠΕ, λειτουργίας βιομηχανικών εγκαταστάσεων, λειτουργίας έργων αξιοποίησης ορυκτών πόρων, τουριστικών καταλυμάτων, έργων οδικών αξόνων (όπως εκσκαφές κατά την κατασκευή του ΒΟΑΚ ή στο Καστέλι Ηρακλείου).
5. Όχληση από φωτορύπανση είναι πιθανή σωρευτικά από έργα ΑΠΕ και βιομηχανικές εγκαταστάσεις, αν και με μικρή ένταση.

2.5.3 Εκτίμηση της έκτασης και της σημασίας των σωρευτικών επιπτώσεων λαμβανομένων υπόψη των ειδικών στόχων διατήρησης για τον συγκεκριμένο τόπο.

Η έκταση των σωρευτικών επιπτώσεων σχετίζεται με την έκταση των τόπων του δικτύου Natura 2000 που είναι κοινοί σε δραστηριότητες των παραπάνω σχεδίων και έργων. Η σημασία τους έχει σχέση με την ευαισθησία των στοιχείων χαρακτηρισμού των τόπων αυτών και την ένταση των δράσεων των σχεδίων και των έργων, που μπορούν να δράσουν σωρευτικά. Η σημαντικότητα των επιπτώσεων παρουσιάζεται συνοπτικά στη συνέχεια:

1. Όχληση από θόρυβο, σκόνη και αέριους ρύπους (εκπομπές) κατά την κατασκευή. Οι εργασίες εγκατάστασης ΑΠΕ και των συνοδών τους έργων (όπως οδοί πρόσβασης), , κατασκευής βιομηχανιών, έργων αξιοποίησης ορυκτών πόρων, κατασκευής έργων οδικών αξόνων (όπως του ΒΟΑΚ σημαντικό μέρος του οποίου βρίσκεται υπό κατασκευή), αεροδρομίου στο Καστέλι, μπορούν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην απώλεια οικοτόπων και ενδιαιτημάτων, όταν χωροθετούνται εντός τόπων του δικτύου Natura 2000 ή πολύ κοντά σε αυτούς, αν δεν ληφθούν μέτρα κατά την επιλογή των χώρων των δράσεων.

2. Η όχληση από τις εκπομπές θορύβου κατά τη λειτουργία αιολικών είναι πιθανό να λειτουργήσει σωρευτικά με τις εκπομπές θορύβου από τη λειτουργία εξορύξεων και βιομηχανικών εγκαταστάσεων, με επιπτώσεις σε ενδιαίτηματα πτηνών κυρίως, που είναι ευαίσθητα σε ανθρώπινη παρουσία, όταν αυτές οι δραστηριότητες συγκεντρώνονται εντός ή πολύ κοντά σε τόπους του δικτύου Natura 2000.
3. Ενώ η δέσμευση γης και κάλυψη από εγκαταστάσεις ΑΠΕ μπορεί να είναι μικρή (εκτός από τα Φ/Β), εν τούτοις αν στην ίδια περιοχή γίνεται δέσμευση και από εξορυκτικές δραστηριότητες και από οδικά έργα, το σύνολο των επιπτώσεων στην απώλεια οικοτόπων και τον κατακερματισμό ενδιαιτημάτων είναι πιθανό να είναι σημαντική.
4. Κατανάλωση απαιτούμενων πόρων, όπως υδροληψία, εκσκαφές κ.λπ. Η χρήση νερού άρδευσης από ορισμένες εγκαταστάσεις ΑΠΕ (Φ/Β, για πλύση ή εφόσον γίνεται και άρδευση π.χ. αγροβολταϊκά), όταν προέρχεται από εκμετάλλευση του ίδιου υδατικού πόρου με ένα γειτονικό χώρο εξόρυξης ή έντονης βιομηχανικής δραστηριότητας, όπως για παράδειγμα από μια λίμνη σε περιοχή του δικτύου Natura, είναι πιθανό να επιφέρει σημαντικές σωρευτικές επιπτώσεις σε ενδιαίτημα πουλιών που χρησιμοποιεί τη λίμνη για διατροφή ή και την παραλίμνια περιοχή για φωλεασμό και να έχει σημαντική επίπτωση στο στόχο διατήρησης του αριθμού των ειδών.
5. Όχληση από φωτορύπανση κατά τη λειτουργία. Η λειτουργία ΑΠΕ, τουριστικών καταλυμάτων, δράσεων ειδικού τουρισμού, βιομηχανικών εγκαταστάσεων, έργων αξιοποίησης ορυκτών πόρων, έργων οδικών αξόνων και άλλων έργων (όπως οι αυτοκινητόδρομοι του ΒΟΑΚ, του ΠΑΘΕ, της Εγνατίας και το αεροδρόμιο Καστελλίου), όταν βρίσκονται κοντά μεταξύ τους και κοντά σε τόπους του δικτύου Natura 2000 είναι πιθανό να έχουν σημαντικές αρνητικές σωρευτικές επιπτώσεις στην μετατόπιση πληθυσμών ειδών πουλιών και άλλων ειδών πανίδας εγκαταστάσεις ή εξόρυξης.

Όπως φαίνεται από τα παραπάνω, **δεν μπορούν να αποκλειστούν σημαντικές σωρευτικές επιπτώσεις στους στόχους διατήρησης των φυσικών τύπων οικοτόπων και ειδών χαρακτηρισμού περιοχών του δικτύου Natura 2000.**

2.6 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ, ΔΕΙΚΤΕΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ, ΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΥΠΟΨΗ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ

2.6.1 Βαθμός απώλειας οικοτόπων (απόλυτος, σχετικός), αλλαγές στη δομή των οικοτόπων

Ο βαθμός απώλειας οικοτόπων δεν μπορεί να προσδιοριστεί με ακρίβεια καθώς πρόκειται για ένα γενικό σχέδιο χωροταξικής ρύθμισης και όχι συγκεκριμένο σχεδιασμό έργου ή σε συγκεκριμένες περιοχές. Είναι όμως πιθανόν στις περιοχές αυτές που θα αυξηθούν οι εγκαταστάσεις ΑΠΕ ως αποτέλεσμα των κατευθύνσεων και ρυθμίσεων με βάση το νέο ΕΧΠ-ΑΠΕ, να υπάρξει σημαντική επίπτωση στους στόχους διατήρησης με απώλεια οικοτόπων και αλλαγή στη δομή τους, ιδίως μετά και την αλληλεπίδραση με άλλα σχέδια και έργα.

2.6.2 Κίνδυνος μετατόπισης πληθυσμών ειδών, επίπεδο ενόχλησης, μείωση της περιοχής ενδημίας των ειδών, της περιοχής τροφής, των περιοχών καταφυγίων, μεταβολή των ευνοϊκών συνθηκών για την αναπαραγωγή

Η όχληση από τις ΑΠΕ όταν αυτές έχουν μεγάλη έκταση ή περιοχή εγκατάστασης και βρίσκονται σε ευαίσθητα ενδιαιτήματα μπορεί να έχει σημαντικές επιπτώσεις στα είδη μεταβάλλοντας τη συμπεριφορά τους, την εξάπλωσή τους και την χρήση μιας περιοχής για τις ανάγκες τους (π.χ. διατροφή, αναπαραγωγή, ξεκούραση). Συνεπώς, είναι πιθανόν να υπάρξει σημαντική επίπτωση στα παραπάνω στοιχεία της ακεραιότητας των τόπων του δικτύου Natura 2000, ιδίως μετά από αλληλεπίδραση με άλλα σχέδια και έργα, όπως η λειτουργία οδικών αξόνων και οδών προς τις ΑΠΕ. Βεβαίως είναι δυνατόν να ληφθούν μέτρα, όπως θα αξιολογηθεί σε επόμενο στάδιο δέουσας εκτίμησης.

2.6.3 Σημασία των επηρεαζόμενων οικοτόπων και ειδών, π.χ. αντιπροσωπευτικότητα, τοπική ποικιλία

Η Ελλάδα έχει μεγάλη ποικιλία τοπίου και τύπων οικοτόπων, ενώ σημειώνεται ότι οι οικοτόποι προτεραιότητας δε δύναται να επηρεαστούν σημαντικά καθώς απαγορεύεται η αφαίρεση οποιασδήποτε έκτασής τους. Ωστόσο άλλοι φυσικοί οικοτόποι του Παραρτήματος Ι, οι οποίοι μπορεί να επηρεαστούν άμεσα και για τους οποίους έχουν καθοριστεί στόχοι διατήρησης, είναι επίσης σημαντικοί για το περιβάλλον. Η Ελλάδα φιλοξενεί 85 τύπους οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, εκ των οποίων σχεδόν το ένα τρίτο ανήκουν στην κατηγορία των δασών (27 τύποι ή 32%). Οι παράκτιοι και αλοφυτικοί οικοτόποι

αντιπροσωπεύουν περίπου το 16,4% των τύπων οικοτόπων Κοινοτικού ενδιαφέροντος που απαντούν στην Ελλάδα (14 από τους 85 τύπους) και κατά φθίνουσα σειρά ακολουθούν οι οικοτόποι γλυκών υδάτων (9 ή 10,6%), οι παράκτιες θίνες και οι φυσικές και ημιφυσικές χλωώδεις διαπλάσεις (από 8 τύπους ή 9,4% η κάθε κατηγορία), οι λόχμες με σκληρόφυλλη βλάστηση (7 τύποι ή 8,2%), οι βραχώδεις οικοτόποι και τα σπήλαια (6 τύποι ή 7%) οι τυρφώνες και βάλτοι (4 τύποι ή 4,7%), και τέλος, τα εύκρατα χέρσα εδάφη και οι λόχμες (2 τύποι ή 2,3%). Είναι δε πιθανόν να υπάρξουν σωρευτικές επιπτώσεις και από σχέδια όπως ορυκτών πόρων, υδατοκαλλιεργειών στη θάλασσα (για έργα θαλάσσιων αιολικών και πλωτών Φ/Β) και τα εσωτερικά ύδατα.

2.6.4 Σημασία του τόπου (π.χ. όριο της περιοχής κατανομής για ορισμένους οικοτόπους και είδη, συνδεδειγμένος ρόλος, σημαντικός για την οικολογική συνδεσιμότητα)

Το σχέδιο των ΑΠΕ θα περιλάβει πληθώρα έργων σε όλη την επικράτεια και δεν μπορεί να εκτιμηθεί η επίπτωση συνολικά ως την παρεμπόδιση της οικολογικής συνδεσιμότητας μεταξύ των τόπων του δικτύου Natura 2000. Αυτή η εκτίμηση μπορεί να γίνει με σημαντική βεβαιότητα για συγκεκριμένα έργα σε επίπεδο ΜΠΕ και τη σύνταξη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένου της συλλογής δεδομένων από το πεδίο (εάν χρειάζεται). Παρόλ' αυτά, μετά και την αθροιστική δράση άλλων πιθανόν εκτεταμένων έργων, όπως γραμμικών έργων οδικών αξόνων, δεν μπορεί να αποκλειστεί η πιθανότητα να εμφανιστούν σημαντικές επιπτώσεις μέσω αποκλεισμού οικολογικής συνδεσιμότητας.

2.6.5 Διακοπή ή μεταβολή των οικολογικών λειτουργιών

Ο κατακερματισμός που ενδέχεται να προέλθει από αθροιστικές δράσεις, όπως μια μεγάλη έκταση εγκατάστασης Φ/Β, ΜΥΗΣ σε σημαντικά ποτάμια με προστατευόμενη ιχθυοπανίδα, εξόρυξης και μιας μεγάλης έκτασης τουριστικής επένδυσης, εντός ή και εκτός τόπου Natura όταν αυτή παρεμβάλλεται μεταξύ των δράσεων, είναι πιθανόν να επιφέρει σημαντική μεταβολή οικολογικών λειτουργιών.

2.6.6 Αλλαγές σε βασικά οικολογικά χαρακτηριστικά του τόπου (π.χ. ποιότητα υδάτων)

Το ίδιο ισχύει και για τα βασικά οικολογικά χαρακτηριστικά του τόπου καθώς όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενο κεφάλαιο από την εντατική χρήση νερού μπορεί να αλλοιωθεί η ποιότητα και η επάρκειά τους για την πανίδα και τη χλωρίδα.

2.7 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τελικά, από τα παραπάνω, προκύπτει ότι, από ορισμένες πτυχές του σχεδίου, όπως τα μέγεθος, η δέσμευση γης, η όχληση από εκπομπές, η κατανάλωση φυσικών πόρων, σε αλληλεπίδραση με άλλα σχέδια και μεγάλα έργα, είναι πιθανόν ή δεν μπορεί να αποκλειστεί η πιθανότητα πρόκλησης σημαντικών επιπτώσεων στην ακεραιότητα των τόπων του δικτύου Natura 2000 λαμβάνοντας υπόψη και τους στόχους διατήρησης.

Συνεπώς, είναι απαραίτητη η συνέχιση της ανάλυσης με το δεύτερο στάδιο, δηλαδή η διενέργεια πλήρους δέουσας εκτίμησης στην οποία θα εκτιμηθούν και θα προταθούν και αντίστοιχα μέτρα μετριασμού των επιπτώσεων.

Απρίλιος 2026

Σύνταξη

Για την Δ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ σύμβουλοι περιβάλλοντος ΑΕ

Ο εκπρόσωπος

Δ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
σύμβουλοι περιβάλλοντος Α.Ε.
ΤΗΝΟΥ 2 ΧΟΛΑΡΓΟΣ ΤΚ: 15562
ΑΦΜ: 998855846 | ΔΟΥ: ΦΑΕ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΗΛ: 210 6540188 | ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ: 7517901000
email: dargy@otenet.gr | web: www.d-argyropoulos.gr

Δ. Αργυρόπουλος